К. Мар. 11/23
Кравчук М.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

К.....Л.....А.....С.....!

4

Заручники для Гіннесса

На індонезійському острові Сумбава стався майже фантастичний випадок: шестирічна дівчинка на ім'я Аманда Тур протягом кількох годин утримувала заручниками групу своїх ровесників!

Вимоги терористки були вельми суворими: 100 кілограмів цукерок з горіхами, а також демонстрація по місцевому телебаченню улюблених мультиків. Власті змушені були виконати ці умови. По завершенню терористичного акту з'ясувалося, що екстремістка утримувала заручників з допомогою таткової запальнички, виконаної у формі «кольта». До речі, й заручники... самі були у злочинному зговорі з Амандою — на цю гру спокусили їх обіцяні цукерки! А сама злочинниця пояснила свою поведінку бажанням будь-що потрапити до Книги рекордів Гіннесса — як наймолодша терористка.

Живи з посмішкою!

Оптимісти живуть довго і щасливо — такого висновку дійшли учені з клініки Майо (Міннесота), стежачи за своїми пацієнтами аж з 1965 року. Люди, які радіють життю і не супляться без причини, відзначаються міцнішим здоров'ям, щасливі й живуть набагато більше.

Бегемоти для диванів

Яких тільки екзотичних тварин не тримають удома багатії: і пітонів, і крокодилів, і тигрів, і мавп... Ось тільки бегемотів до останнього часу не було — завеликі вони для квартири.

Але генні інженери Шотландії розпочали виводити породу карликових бегемотів. За розмірами вони будуть не більші за кота, а важитимуть до 12 кілограмів. І вже утворилась черга потенційних покупців, які ладні викласти від 100 до 500 тисяч доларів за бегемотика.

Рікі Мартін — не Поплавський!

Нашого Поплавського щиро люблять тільки ті, хто хоче поступити до Університету культури. А Рікі Мартіна люблять в усьому світі. Квитки на його концерти в Америці коштують понад 50 доларів. Їх навіть розігрують у лотерею, і дівчиська-тінейджери радіють таким призам.

Оскільки в Україні Рікі Мартін виступати буде ще невідомо коли, то повідаю його прихильницям хоча б деякі подробиці.

- Рікі вперше поцілувався у 13 років.
- Найсвітліший спогад дитинства — поїздка з мамою до Діснейленду.
- Куди б не поїхав, Рікі ніколи не розлучається з фотографіями мами і бабусі.
- Улюблений актор — Роберт де Ніро.
- І ніколи не мріяв він стати кумиром підлітків — так само сталося!

Хакери — рівняйсь, струнко!..

Схоже, вже невдовзі у наших Збройних Силах з'явиться новий рід військ — хакери. Загроза кібервійн можлива настільки, що за її розв'язання всерйоз узялися американські військові. Генерал ВПС США Річард Мейєрс оголосив, що кібератака на комп'ютерні системи противника значно продуктивніша, ніж закидання його багатотонними бомбами. Міністерство оборони США починає набір на службу талановитих хакерів, яким обіцяє найновіші технології, найкращі інструменти і гордість за безпеку країни.

Якщо дурень — їж мурашок

Голландські вчені виявили у мурах унікальну речовину, яка здатна підвищити розумові здібності. На жаль, штучно виготовити таку речовину поки що не вдалося. «Тому сьогодні існує тільки один спосіб виділити речовину і підвищити свій інтелектуальний рівень — їсти мурах». Так говорить лікар Ханс Деттмер. І попереджає, що зловживати такою їжею не варто.

Комп'ютер — своїми руками

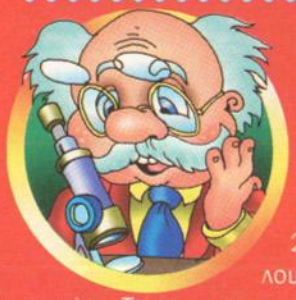

В Інтернеті з'явилася інформація для майстрів на всі руки: на сайті http://ixbt.stack.net розташувалася «Комп'ютерна барахолка 2.0». Там можна знайти багато оголошень про купівлю або продаж оргтехніки. Також можна домовитись про придбання вже готового комп'ютера або знайти потрібні комплектуючі.

Двійка за грабіж

Ото вже прокололися три злодії з Йоханесбурга (Південна Африка), які вирішили пограбувати кабінет директора місцевої школи, яка саме отримала гроші на нові підручники і парти. Злодії наставили на директора револьвер, переклали гроші у чорний портфель — і чкурнули. Але у поспіху переплутали портфелі! Отож замість грошей отримали цілий портфель з неперевіреними контрольними.

Багатенькі зірки

Схоже, Мел Гібсон очолив список найгонорарніших кіноакторів світу. За роль в історичному фільмі «Патріот» йому обіцяно 25 мільйонів доларів!

До речі, до так званого голлівудського «Клубу двадцятимільйонників» — зірок екрану, які отримують за роль не менше 20 мільйонів — входять самі лише чоловіки: Харрісон Форд, Брюс Уілліс, Арнольд Шварценеггер, Том Круз, Джим Керрі, Сільвестр Сталлоне.

«Диявольський трикутник»

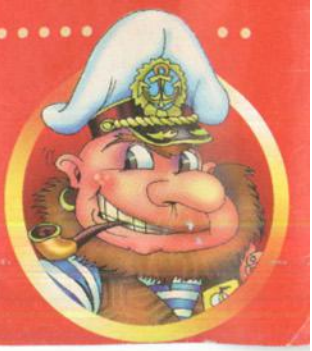

Так називають ділянку Егейського моря, де поблизу турецького берега лежать на дні десятки старовинних кораблів. Серед них і судно легендарної єгипетської цариці. Протя-

гом останніх років з дна моря було піднято чимало золотих браслетів, кулонів, каблучок та інших дорогоцінностей, які належали Нефертіті. Але ця знахідка зацікавила не тільки археологів, але й фахівців з аномальних явищ. Адже, крім корабля цариці, дослідники виявили на дні уламки понад 120 суден, які затонули тут в різні часи. Поки що вчені турецького Інституту підводних досліджень не можуть розгадати таємницю загибелі кораблів. Тому вчені Туреччини і США почали досліджувати це місце з допомогою найсучаснішої апаратури.

Остання війна Тамерлана

Були часи, коли правителів Сходу дуже лякало ім'я Тимур. Бо такий страшний то був завойовник — безжалісний і лютий. Був Тимур невисокий на зріст, худий і кульгав на праву ногу, тому його й прозвали Тимурленгом, або Тамерланом. Тюркською мовою це означає «Кульгавий Тимур». Його походи — а було їх понад двадцять — супроводжувалися неймовірною жорстокістю і спустошенням. Тридцять років гнобив він людей, але в 1405 році все ж таки помер. Поховали Тамерлана у мавзолеї Гур-Емір у Самарканді. Коли здоровенна кам'яна плита закрила саркофаг, настав довгоочікуваний мир! Тоді ж народилося і повір'я: коли відкриють усипальницю Тамерлана, почнеться війна, якої світ не знав...

Тому ніхто, навіть грабіжники, не наважувалися турбувати скарб Тимура. Та прийшли якось радянські вчені у мавзолей Гур-Емір і відсунули кам'яну плиту — мовляв, треба дослідити поховання. Та не встигли. Дух великого завойовника вирвався на волю. Сталося це 22 червня 1941 року...

«Чотири танкісти і пес»

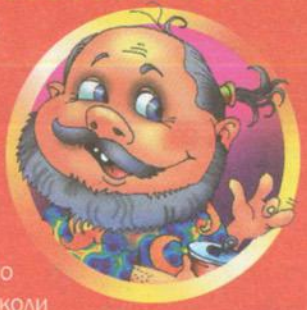

Навряд чи ви пам'ятаєте цей польський телесеріал, де розповідається, як три поляки, один грузин на танку «Рудий» разом з песиком Шариком виграють другу світову війну. От і польські школярі нічого про нього не знали — аж до останнього часу. Та коли тамтешнє телебачення вирішило згадати цей фільм, сталася справжня сенсація. Герої фільму, такі не схожі на роботоподібних персонажів сучасних бойовиків, просто захопили публіку. А оскільки кіно демонстрували вранці, діти почали цілими класами прогулювати уроки. Вчителі шаленіли! Щодня вони дзвонили на телебачення і вимагали перенести показ на вечірній час. Довелося так і зробити — «Чотири танкісти і пес» тепер іде в прайм-тайм. Тобто тоді, коли реклама на ТБ найдорожча. Може, й ми подивимось?

В'єтнамська сарделька

Тисячу курсантів Ханойського військового училища замість окопів кинули на «спецзавдання». Батьки-командири доручили їм донести на головний міський майдан... сардельку. Але не просту, а завдовжки у два з половиною кілометри! Цей кулінарний шедевр готували три дні 20 найкращих м'ясників. Усі добряче попоїли. Шкода тільки, що мене не запросили.

КЛАСНІ ІГРИ

№ 4'2000

Читайте у квітневому номері:

- Гра «Острів скарбів»
- Винаходи XXI століття
- Фехтування
- Ігротека
- Головоломки
- Кросворди
- Кристина Агілера
- Японські кросворди
- Сторінка конкурсанта

КЛАС № 4'2000

ЗМІСТ

День календаря: Писанки, дряпанки, крашанки
Школа Робінзона: Лотерея на ймення «Екзамен»
Книжка для Киці: Флірт — це коли леді тільки махає віялом
Температура — клас: Розцвіла під вікном... алергія
Колісниці, терми, лук + Як погратися у свято?
Класна стіннівка
Білі плями XX століття: «Не думай зверхньо про секунди!..»
Who is хто: Наші в Голлівуді
Смакота: Англійська кухня + Кохання ніжні звуки
Гіпертест + Класword
Стівен Кінг. Поле бою
Життя видатних дітей: Залізній волі сталеві м'язи!
Лікбез для хлопців: Чому мене дівчата не кохають?
Поряд з нами: Лицарі, закрійники та скрипуни
Чотири колеса: Beetle — forever!
Страшилки від Класного: Синя Борода і така сама панчоха
Що? Як? Коли?
Іграшковий магазин + Поворожимо?
Пішли в кіно: Ефекти спеціального призначення
Музика: «Гости из будущего» + Мел Сі

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал. Реєстраційне свідоцтво КВ №1929
Передплатний індекс:
українською мовою 40240, російською мовою 22571
Виготовлено в Україні (друкарня «Армія України»)
Наклад 25 000 прим.
Видавець фірма W ltd, 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 22 90 05, 25 04 98, 43 10 72
e-mail: admin@class.ssft.ternopil.ua
Розповсюдження «Школярик»
Олександр Бораковський, тел. (0352) 22 23 97
Кольороподіл «Школярик»

Головний редактор ..... **Во Вік**
..... e-mail: vovic@vovic.kiev.ua
Головний художник ..... **Олег Кіналь**
Художник ..... **Сергій Шемета**
Художник ..... **Андрій Урбан**
Відповідальний секретар ..... **Анатолій Саган**
Набір та коректура ..... **Олександра Вовк**
Технічний супровід ..... **Андрій Зеленський**
Верстка ..... **Олена Березовська**
Шеф-редактор ..... **Володимир Головач**

Для „Класу" писали, малювали і фотографували:
Галина Ухань-Кобилянська, Ольга Косович, Михайло Маслій, Володимир Сушкевич, Надія Теренда

© **W ltd**, 2000
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!» посилання на журнал обов'язкове.

«А.У». Зам. 266.

ПИСАНКИ • ДРЯПАНКИ

Є у християн гарне свято — Паска. Цього року її святкують 30 квітня. Однією з найцікавіших традицій цього свята є різнокольорові яйця: крашанки, дряпанки і писанки.

КРАШАНКА

Це куряче яйце, зварене круто у чистій воді. Потім його занурюють на 15 хвилин у харчовий фарбник. З давніх-давен український народ ретельно готувався до Великодня. Є такий звичай: свячену в церкві крашанку ділять між усіма членами сім'ї. Цей урочистий ритуал у символічній формі ніби об'єднує всю родину, всіх нас.

Традиційно яйця фарбували у червоний колір, колір радості, перемоги життя над смертю. У Вербну неділю, після освячення верби, люди говорять:

Верба б'є, не я б'ю:
За тиждень — Великдень!
Ось недалечко
Червоне яєчко!

ПИСАНКА

Писанка — це майстерно розмальоване яйце, одне з найкращих витворів українського народного мистецтва. Походять писанки з часів сивої давнини, з язичницького культу уславлення весняного пробудження всього живого на землі.

З'явилися писанки ще у першому тисячолітті до народження Христа. Доісторична людина — без книжок, техніки і науки — вже тоді розуміла, що без сонячного світла ніщо не може рости і жити на цій землі. З цих міркувань з'являлись релігійні уявлення наших пращурів і поклоніння сонцю.

Щоб вітати весняне сонце і закликати його тепло в дім і поле, виник культ, у якому велике ритуальне значення мало сире яйце з намальованими на ньому цілющими знаками (писанка) і пофарбоване в один колір варене яйце (крашанка). Про це ми дізналися з археологічних досліджень.

З появою християнства на Україні почалось переосмислення старих звичаїв. Давня Київська Русь — це, мабуть, єдина в Європі країна, де перехід від язичництва до християнства відбувся так гармонійно. Християнство перейняло більшу частину культу сонця, надало йому нового змісту, і це призвело до нового розквіту писанки.

Українські писанки завжди вважалися зразком високого мистецтва. Тарас Шевченко писав: «Село на нашій Україні — неначе писанка», маючи на увазі насамперед красу села. Про писанки існує багато легенд, приказок. Ось одна з них: «Кохання на землі буде існувати доти, поки люди розмальовуватимуть писанки».

ЯК РОЗМАЛЮВАТИ ПИСАНКУ

Спочатку треба відібрати гарні білі яйця із шорсткуватою шкаралупою, бо гладенька поверхня погано фарбується. Як вибрати для цього яйце? Візьміть яйце у долоню і проведіть по ньому великим пальцем — дотик підкаже, яке яйце придатне.

В Україні радили розмальовувати писанку на першому яйці від молодої курки, казали навіть, що такі писанки мають неземну силу. Всі шкаралупи курячих яєць мають пори, їх потрібно перевірити, бо під час обпалювання такі яйця тріскаються. Для розпису відбирають лише якісні яйця.

Їх миють у теплій воді, додаючи 1 столову ложку питтєвої соди. Потім паперовою серветкою витирають бруд і на декілька хвилин занурюють у воду, куди додають перед тим 2-3 ложки оцту. Після цього яйця просушують на серветці.

Писанку розписують, тримаючи яйце трьома пальцями лівої руки. Трьома пальцями правої руки тримають писальце, а мізинець підтримує рівновагу яйця під час розпису. Нанесені лінії чи крапки будуть вдалими, якщо тримати інструмент прямовисно — отвором писальця вертикально до яйця, тоді віск буде стікати. Ніколи не пишіть під нахилом! Писати буде легше, коли обидва локті притиснути до тулуба. І звичайно, коли перед початком розпису потренуватися і засвоїти техніку письма. Рівні лінії потребують тривалих вправ, витримки і наполегливості.

Для розпису потрібний стіл, накритий чистою тканиною (не газетою!), паперові серветки, а головне — справне писальце та фарбований бджолиний віск. Як його зробити? Беремо трішки (на кінчик ножа) сухого чорного порошку, додаємо в розтоплений віск і розмішуємо. Фарбований віск добре видно на писанці.

Традиційно поверхню яйця ділять тонким штрихом олівця на окремі частини, а потім пишуть писальцем (слід олівця зникне, коли готову писанку витерти від воску). Зробивши олівцем розмітку, писальцем наносять віск на ті поверхні, які повинні лишитися білими. Потім зафарбовуємо писанку — наприклад, у жовтий колір.

По жовтому вкриваємо воском ті місця, що мають лишатися жовтими. Потім зафарбовуємо яйце в

інший колір. І так далі, від світліших фарб до темніших. Спочатку слід вибирати простіші візерунки — щоб повчитись.

Важливо також знати символи та знаки, які часто малюють на писанках.

ЗНАКИ І СИМВОЛИ

Колесо — знак єднання найвищого спокою з напруженою силою. Це найвища точка досконалості, образ Божої Вічності, символ безсмертя і майбутнього небесного існування. Колесо, коло — це лінія, що не має ні початку, ні кінця, і через те воно також виступає символічним зображенням нескінченної любові Божої.

Сонце — носій життя і світла. Бог — це світло. Ось чому сонце вважається Божим символом, головним образом Христа.

Хрест — символ Всесвіту. Він відображає чотири сторони світу, чотири пори року і чотири темпераменти. Для християн це знак благословення.

Колосся та зерно — уособлення предків, свячена їжа, притулок сонячного божества.

Граблі — символ дощу, верхньої та нижньої води, що вийшла з неба і землі.

Гілка — символ добродійності. Освячена гілка оберігає від хвороб та злих сил.

Листок дуба — символ сили та Божої справедливості.

Півень — передвісник дня, захисник добра від зла.

Риба — знак щастя, здоров'я та життя.

Олень. Роги оленя — символ сонця, що сходить; знак переможця, який прийде та врятує.

Тепер можна малювати візерунки. Спочатку малюють олівцем, потім — вишкрябують гострим предметом. Яйце тримають лівою рукою, у правій руці — гострий цвях, шило, ніж або товсту голку. Якщо наносимо ажурний малюнок, слід пам'ятати, що він краще виглядатиме на темній основі.

Після завершення роботи у шкаралупі роблять дірку, аби видути білок і жовток. Можна скористатися старим свердлом. Або старим шприцом: обережно накачуємо повітря, тоді жовток і білок витечуть через отвір.

КРАШАНКИ

Трикутник — символ вогню, безсмертя, а також чоловічої і материнської сили. У християнстві це є символ Трійці. Трикутник з колесом у собі символізує Боже око.

Спіраль — знак плодовитості, символ порядку, володар часу.

Триріг — знак святого числа 3 і триєдинства Господнього.

Зірка — знак неба. У християнстві — знак царства Христового.

Свастика — знак сонця і святого вогню. У ранньому християнстві захищала від злих духів.

Блискавка — небесний вогонь, одночасно караючий та освячуючий; блиск Божої Ласки.

ЯК ОБПАЛЮВАТИ ПИСАНКИ?

У давнину розписані писанки клали в полив'яну миску і ставили у піч. Коли писанки нагрівалися і віск починав стікати, їх виймали і витирали. Очищені від воску писанки натирали шкіркою від сала, щоб ліпше блищали. Зараз писанки кладуть на цвяхи, вбиті у дерев'яну дошку. Піч повинна мати температуру 250°С для повних яєць та 125°С — для порожніх. Коли віск розтопиться, яйце витирають м'якою тканиною. А після обпалювання лакують.

ДРЯПАНКИ

Для дряпанок краще брати яйця темніші — білі не такі міцні. Яйце фарбують у чорний колір і сушать.

ЛОТЕРЕЯ НА ЙМЕННЯ

Хоч круть, хоч верть — закінчується чверть. І не якась собі, а найостанніша, четверта. Отже, й навчальний рік тю-тю. Ура?.. Охоче б радів разом з вами усіма, але... Але для декого з вас вже через місяць розпочнуться зовсім не довгожданні канікули, а екзамени — а це вже не найкращий привід для веселощів. Екзамен — то така лотерея, де майже ніхто не виграє. Натомість програти можна багато. Особливо, якщо екзаменатор не з тієї ноги підвівся. Що ж тоді робити?..

ДО ЕКЗАМЕНІВ

■ По-перше, ще місяць попереду, можна встигнути хоч щось вивчити. Знаю, що перед смертю не надихаєшся — але шанс іще є. А крім того, маю таку пораду: підготуйся до самої процедури екзамену, навчись правильно поводитися під час іспиту.

■ Якщо віриш у прикмети, покладі п'ять копійок (однією монетою!) під п'яту. «Відмінно» не гарантую, але прикмета справить на тебе враження і двійки ти уникнеш.

■ Якщо якесь запитання ти знаєш краще від інших, почни саме з нього. А відповіді на решту поступово самі почнуть спливати у твоїй пам'яті. Не лякайся, якщо спочатку нічого не можеш згадати. Навіть якщо нічого не згадується, теж не панікуй: якщо маєш якесь уявлення про предмет, щось можна додумати і самостійно.

■ Принаймні хоч щось напиши на аркуші, коли підеш до екзаменатора. Ніколи не йди відповідати з пустими руками — вчителі не пробачають таких штучок навіть супервідмінникам!

■ Перед відповіддю обов'язково придивись до настрою екзаменатора: як він реагує на відповіді твоїх однокласників, валить їх чи витягує. Якщо вчитель ладен все розповідати сам за учня, щоб потім сказати, що той нічого не знає — старайся не віддавати йому ініціативи: говори швидко, наполегливо і детально. Якщо ж той вислуховує з початку до кінця, не перебиваючи і без зайвих запитань,— не поспішай, говори логічно і спокійно.

Запам'ятай: уміння визначити настрій екзаменатора дасть тобі більше користі, ніж будь-яка шпора.

НА УСНОМУ ЕКЗАМЕНІ

■ Отже, ти витягнув білет, подивився на запитання — і почав тихо сипатися на підлогу: жодного не знаю!.. Не поспішай ставати перед учителем на коліна! Як казали предки: «Краще вмерти стоячи, ніж жити на колінах».

Утім, вмирати ще зарано. Май спокій. Якщо ти хоч раз бачив сторінку з підручника, то неодмінно зможеш її згадати. Треба тільки зосередитись і заспокоїтись. Згадай щось веселе або смішне, анекдот, приміром. Посміявся? Тепер ще раз перечитай запитання — не буває такого, щоб ти не знав абсолютно нічого. Просто не буває!

■ Ще одна дуже важлива порада. Навіть якщо ти все прекрасно знаєш, все одно напиши кілька перших речень своєї відповіді на аркуші. Саме перші слова справляють найбільше враження на екзаменатора, який чомусь завжди уважніше слухає початок відповіді — чи то з цікавості, чи то чекаючи на щось новеньке, аби одразу визначити рівень твоєї підготовки і розслабитися.

■ Якщо ти вже завершив готуватися і більше нічого згадати не можеш, роздивись на всі боки, прислухайся до відповідей однокласників. Можливо, з їхнього мурмотіння ти дізнаєшся щось таке, що й тобі стане у пригоді, чим ти зможеш доповнити свою відповідь.

САМ НА САМ

Отже, ти більш-менш підготувався до відповіді. Тепер залишилося побачення віч-на-віч з екзаменатором. Як переконати його, що ти гідний гарної оцінки?..

Передусім не наглій. Мовляв: «Запитання це дуже легке і не цікаве» чи «Цей предмет мені взагалі ніколи в житті не знадобиться». Зараз твоє завдання не хизуватися, а позитивну оцінку одержати. Крім того, вчитель зараз може все, а ти — тільки сподіватися на його милість. Офіційно він зараз вищий за тебе, як приймальник у кіоску склотари: ти здаєш, він приймає. І боронь Боже тобі сперечатися щодо ціни!

Ось кілька методів скласти приємне враження на екзаменатора.

ЗНАЙ І ЛЮБИ

Це гасло стосується не тільки коханих, але й викладачів. Варто тобі ще до екзаменів висловити надзвичайну любов до вчителя, гарантовані три бали тобі забезпечені. За певних умов — і всі п'ять. Замість того, щоб злитися, кажи протягом місяця перед іспитами щось на кшталт: «Спасибі, Марієчко Панасівно, що ви мені поставили хоча б трієчку за контрольну — я справді не все второпав у задачі!» — і прихильність вчительки на екзамені тобі забезпечена.

ЖАРТИ НЕ НА ШКОДУ

Екзаменатор — така ж людина (хоча й старша), як і ти. Він уже втомився від дурних відповідей твоїх приятелів, не може вийти з класу подихати свіжим повітрям — тож надай йому можливість посміхнутися. Якщо екзаменатор жартує, не раджу зображати з себе мумію фараона Тутанхамона: хтозна, може, його й закопали серед пірамід тому, що він екзамена не склав. Тому на кожний жарт викладача відповідай щирою посмішкою. В іншому

випадку він може образитись, а ображати саме ЦЬОГО співбесідника тобі зараз не варто.

Можна наважитися і на власний жарт — але тільки за умови, що ти застосував попередній засіб («Знай і люби») і посміхаєшся цілком доречно.

МАЛЕНЬКІ ХИТРОЩІ

Навіть якщо тему відповіді знаєш дуже приблизно, якщо не можеш розвеселити екзаменатора і раніше не встиг справити на нього позитивного враження (дивись попередні пункти!), все одно викрутитися можна. Для початку: починай серйозно — номер білета, повна назва запитання і послідовна відповідь за заздалегідь складеним планчиком. При цьому дотримуйся кількох правил:

■ Відповідай чітко, переконливо і послідовно. Якщо не знаєш відповіді на перше запитання, можна почати і з другого — але особисто я цього не рекомендую. Краще говори коротко, впевнено, свої пусті слова доповнюй фразами типу «З цього випливає, що...», «Отак і стає зрозумілим, що...» Тобто роби вигляд, що все логічно і просто.

■ Не стримуй свої руки: якщо ти на очах екзаменатора почнеш щось малювати, креслити або записувати на своєму аркуші, він відволічеться і забуде про саме запитання. Головне — не малюй шаржів! Краще — якусь діаграму або графік подорожей Тараса Шевченка під час заслання. Свобода твого мислення справить враження!

■ Якщо ти вже все сказав, що міг, а екзаменатор ще чогось чекає (а такі випадки доволі часто трапляються, тому приготуйся!) — почни розповідати все спочатку, але вже іншими словами, наголошуючи на основних пунктах своєї відповіді.

ШПОРА ЯК ЗБРОЯ

Скільки б учителі не відмовляли від застосування шпаргалок на екзамені, а вони були, є і будуть. Аж доки екзамени не відмінять. А все через те, що шпора — якщо правильно нею скористатися! — може чарівно допомогти на екзамені.

Якщо ти постійно читаєш «Клас», то вже маєш певні знання щодо виготовлення і користування шпорами — невже даремно я веду рубрику «Шпаргаліада»?.. Тому просто повторю: шпора має купу позитивних якостей! Принаймні, коли ти сам її пишеш, то мимохіть вивчаєш і сам предмет. У тебе одночасно працюють усі види пам'яті: і зорова, і рухова, і навіть слухова. Твої пальці самі запам'ятовують, як пишеться те чи інше слово, твій ніс ладен згадати запах кожної сторінки підручника!.. Часом після підготування шпаргалки її можна навіть і не брати на екзамен — твоя пам'ять сама все тобі нагадає.

Однак ти ж все одно не підеш на екзамен без шпори, так?.. Тому — кілька правил підготування власної шпаргалки.

■ Шпора має легко читатися! Читати текст і списувати його доведеться в екстремальних умовах, коли треба не тільки списати, але й не засвітитися перед учителем. Тому пиши шпору друкованими літерами. Вони мусять бути не надто великими. Рядки якнайщільніше підігнані один до одного.

■ Шпаргалку треба ретельно заховати! Вона не мусить нагадувати своїми розмірами том енциклопедії — найчастіше це паперова смужка з 5-10 словами в кожному рядку. Її можна скласти в кілька разів і сховати в рукаві, авторучці або шкарпетці. Деякі умільці примудряються вкладати «серпантин» шпори у корпус прозорої кулькової ручки — залишається тільки, ніби у роздумах, крутити ручку в руці й шукати потрібну відповідь.

■ Класти шпору до кишені небезпечно — а що як екзаменатор вирішить попередньо обшукати тебе?..

■ Інше рішення: сховати шпору в годинник, наприклад. Кажуть, один хлопець написав шпору завдовжки півтора метра, розмістивши на ній відповіді на всі білети. Аби вкласти її в годинник, йому довелося викинути геть весь механізм — але справу було зроблено!

«ЕКЗАМЕН»

ШПАРГАЛКИ «SECOND HAND»

Тобто шпори, якими уже користувалися раніше. З одного боку, користуватися чужими шпорами ризиковано — можна не зрозуміти почерку.- Та з другого — якщо хтось уже успішно скористався нею, то й у тебе є шанс скласти екзамен.

ПИСЬМОВИЙ ЕКЗАМЕН

■ Ні в якому разі не варто забувати про класичний метод списування через плече того, хто сидить попереду, або у сусіда по парті. Але такі засоби варто комбінувати з іншими — інакше ти або шию скрутиш, або косоокість заробиш.

І нехай не гризуть тебе докори сумління: не ти екзамени вигадав, а вчителі. Самі вигадали — хай самі й розплачуються! Ще раз нагадую: екзамени — це лотерея. Не грати в неї ти не можеш. Але виграти — це твій обов'язок!

ФЛІРТ — ЦЕ КОЛИ ЛЕДІ ТІЛЬКИ МАХАЄ ВІЯЛОМ

Знаєш, Кицю моя незрівнянна, чому найпривабливіші хлопці часом чомусь звертають увагу зовсім не на найгарніших і розумніших дівчат, а на двієчниць у подертих джинсах? Знаєш?.. Правильно — не знаєш. Навіть самі ті «попелюшки» цього часом не знають. Але від природи мають талант фліртувати, приваблювати пацанів до себе.

Взагалі англійське дієслово «флірт» означає — «щось швидко рухати туди-сюди». Знаменитий англійський дотепник XVIII сторіччя лорд Честерфілд пише, що був присутній при народженні нового значення цього слова. На якомусь балі він побачив свою знайому леді Френсіз Ширлей — саме вона надала дієслову «флірт» нового значення. Однак її заслуги у цій делікатній справі були несправедливо забуті невдячними нащадками.

Відновлюючи справедливість, Кицю моя недосяжна, хочу переповісти слова лорда Честерфілда з приводу цієї знаменної події.

«Я був присутній при тому, як це знаменне слово злетіло з найчарівніших у світі вуст. Чарівниця леді Френсіз то відкривала, то закривала своє віяло, то ховала за нього обличчя, то тільки очі. А коли чоловік, який розмовляв з леді, жартома зауважив її несподівану поведінку, вона з найневиннішим виразом обличчя відповіла, що це тільки «флірт» — вона тільки махає віялом і нічого більше...»

ФЛІРТУЄМО КОНКРЕТНО!

Оскільки віяла зараз чомусь вийшли з моди, для флірту можна застосувати більш модернові методи. Як колишній парубок похилого віку можу зазначити: ніщо так не приваблює рибку, як черв'ячок на гачку. Тобто — коли дівчина починає звертати увагу на якогось конкретного хлопця, той стає спантеличений і слухняний, як кролик перед удавом.

Як не прикро, мистецтва флірту не вчать у школі. Навіть у гімназії з коледжами — теж. І матуся ніколи не поділиться передовими методами зваблення. Самаодна надія на мене, бо я парубок (хоч і похилого віку) і знаю, на що ми, хлопці, клюємо найбільше. Тому, якщо кортить, дослухайся до цих невибагливих порад.

- Дуже важливо встановити перший візуальний контакт. Чим триваліше хлопець відчуватиме на собі твій погляд, тим швидше він на нього відповість.
- Тепер треба поступово наблизитись до свого обранця. Як правило, усі представники чоловічої статі суворо оберігають зону радіусом 120 см навколо себе.
- Підходити до цікавого для тебе хлопця треба збоку. Обережно присівши коло нього, ти його і улестиш, і водночас не дуже налякаєш.
- Озирнись до нього, визначивши у такий спосіб свій інтерес. Якщо хлопець починає відгукуватися на твої дії — це непогана ознака, і можна продовжувати.
- Мимохіть торкнися його. Під час розмови такий жест завжди виглядає природним і невимушеним, якщо ти хочеш звернути його увагу на якусь частину своєї розповіді. Отут особливо важлива реакція «об'єкта». Якщо він не намагається відсунутися або повернутися боком, якщо не відсмикнув руку — значить, все о'кей, можна продовжувати ненав'язливе вторгнення в його зону.
- Зменшивши відстань до 45 см, ти опинишся в його «секретній» зоні. Якщо це тобі вдалося і «об'єкт» не здійснив спроби до втечі — то він уже практично на гачку, він цілковито зацікавився тобою. Тепер можна природно схилити голову в його бік, ніби ти у захваті від його голосу, манер або його балаканини.
- Але — увага! Тепер вже тобі самій вирішувати, що робити далі. Чи зможеш ти втримати і зміцнити свої позиції рішучим штурмом, чи відступити на заздалегідь підготовлені позиції — то виключно твоя справа. Не будь надто поспішливою — оскільки фліртувати ти почала обмірковано, то й усі наступні твої дії теж мають бути розумними. Що як, наприклад, зблизька «об'єкт» виявиться не таким уже гарним і розумним, вихованим і приємним співрозмовником, як здавалося здалеку?..

Відтак — не спалюй за собою мости, залиш собі шанс припинити флірт і без образ залишити хлопця.

- Ще одне важливе! Напиши помадою на своєму люстерку таке: «Жодних консультацій з подругами!» Постійно читаючи ці слова, ти гарантуєш собі успіх. Адже подружки — навіть найкращі! — у таких справах зайві та шкідливі.

Роль носа в туалеті

«Народи, які не знають своєї історії, обходяться без одягу», — так писав знаменитий італієць Альберто Моравіа. І, безперечно, мав рацію.

Ми свою історію знаємо (принаймні, на уроках вивчаємо) — тому без одягу нам ніяк не можна. А там, де є одяг, з'являється і мода. Чомусь більшість дівчат вважають, що мода з'явилася тільки в наш час — разом з Карденом, Гутті та Бизовим. А насправді ж, юні леді, своїм неповторним вбранням вельми ретельно опікувалися і жінки далеких-предалеких сторіч. Нині нам ніхто не скаже, скільки доісторичних сміливців загинуло, намагаючись здобути для своїх пасій шкуру шаблезубого тигра, або ікла печерного ведмедя (на намисто). Або скільки борошна пішло за все середньовіччя на перуки, за допомогою яких франти, піжони та інші денді намагались привернути увагу своїх прекрасних дам. Чи скільки китів, наприклад, стало жертвою моди, віддавши свій китовий вус на дамські корсети.

У XIX сторіччі великого поширення набули поради герцогині Лоріанн. За деякими даними під цим іменем приховувалася письменниця Марія Луїза Ганьєр, яка й друкувала свої поради гарненьким дівчаткам у тодішніх журналах «Вісник моди» та «Дамський світ». От звідти я і позичив її дослідження про роль носа в жіночому туалеті.

Отже, герцогиня Лоріанн радить...

Не будемо розводитися про те, що відомо кожній дівчині, а саме: що вертикальні лінії подовжують, а горизонтальні — розширюють, відповідно і зменшують фігуру.

Під словом «лінія» ми маємо на увазі не самі лише смуги, а різноманітне розташування будь-якого оздоблення. Так, приміром, жилет подовжує, бо за конструкцією має три вертикальні лінії. Поперечні смужки чи оздоблення, на зразок широких вилогів, поширюють фігуру і пасують дівчаткам худорлявим і високим. Повнота одягу надає довгим фігурам елегантність, величність — звісно, якщо не надто перебільшувати.

Та, крім цих головних правил, треба ще вивчати граціозність лінії. Дівчина, яка прагне гарно вдягатися, спочатку має пройти короткий курс естетики і звернути цілком серйозну увагу на кращі шедеври скульптури і живопису. Потім, придивляючись до самої себе, вона помітить власні недоліки і в своєму туалеті старатиметься поєднувати власні риси з рисами великих взірців, співвідносячи їх з характером власної зовнішності — адже за друге головне правило слід узяти те, що туалет неодмінно мусить відповідати роду її краси.

Дівчина з гордовитим, величним профілем не повинна робити зачіску і вдягатися так, як дівчина з гарненьким, лукавим, задирливим личком — аби не викликати дисонанс, що ображає смак.

Тут доведеться висловити істину, яка на перший погляд, можливо, здасться вам нісенітною: але перше, що ви повинні зробити, якщо хочете вдягатися відповідно до законів здорового глузду, хорошого смаку та справжньої елегантності, — це вивчити при різних положеннях у дзеркалі форму вашого профілю або, краще сказати, вашого носа, оскільки саме ніс визначає тип профілю.

Якщо ваш ніс відбиває красиву, чисту і благородну лінію, якщо він продовжує собою лінію лоба з легким згином, словом, якщо він нагадує античні статуї, то й туалет ваш повинен гармоніювати з ним, а саме — бути в простому, без зайвих забаганок у вигляді яскравої біжутерії, аплікацій, строгому, шляхетному стилі.

Але якщо ваш ніс, хоча й правильний і прямий, все ж таки ледь помітно припіднімається у двох третинах своєї довжини, для того щоб завзято задертися на кінчику, якщо він оснащений рухливими ніздрями, то вам краще звернутися до туалету в такому ж жанрі — який більше приваблює своїми контрастами, пікантністю, ніж симетричністю.

Нарешті, якщо ваш ніс ще більш неправильний, якщо він короткий і задерикуватий, надає обличчю виразу свавілля, лукавості, виклику, то в туалеті вашому мусить бути ще більше фантазії та примхливості.

Існує ще багато інших типів: є профілі чудернацькі, примхливі, незвичайні — ні класичні, ні задерикуваті, але такі, що мають свою особливу, сильну характерність. Таким обличчям пасує пишна елегантність, більша за імпровізацію моди. Вони мають черпати свої туалети з історичних взірців — так само, як і свої зачіски, що також повинні мати особливий характер.

Отже, загальна лінія туалету мусить завжди гармоніювати з лінією профілю, яким би він не був, мусить виправляти форму тіла, якщо воно має вади.

Ви, дівчата, всі красиві! Я вас люблю.

Розцвіла під вікном

«Весна, весна, весна прийде!..» — співав Олег Скрипка, а не думав він, що приходить ця прекрасна пора року не сама, а разом з алергією. Яка сльози приносить не лише від першого кохання, а й від цвіту квіткового.

Скільки людей у світі потерпає від алергії, вам точно ніхто не скаже, бо точної цифри ніхто і не знає. Але людей таких ду-у-уже багато! Алергія — підступна штука, вона нападає на будь-кого, часто-густо вибираючи для цього найменш підходящі моменти. То на хлопчиська перед побаченням, то на дорослого перед відповідальною зустріччю. Тож не дивно, що терпіли ми спочатку, терпіли, а потім не витримали і звернулися до лікаря-алерголога Галини Разлівахіної.

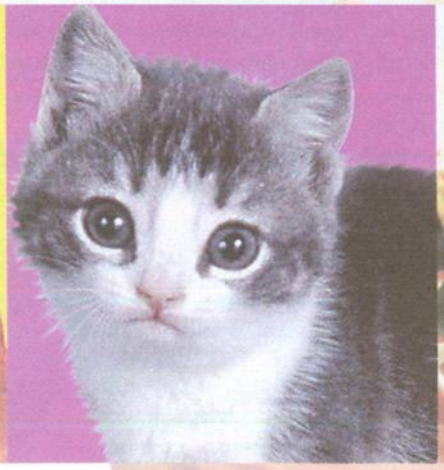

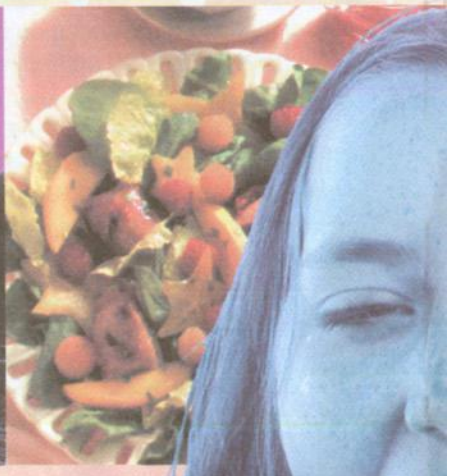

Фантазії сюрреаліста

— Мені завжди здавалось, що алергія — це якась фантастична хвороба. Часом вона буває від овочів та фруктів, часом — від тварин, інколи — від тополиного пуху чи навіть троянд. А не так давно я мала пацієнтку, в якої була алергія на тарганів!

Але не слід вважати все, що червоніє та висипає на тілі, алергією. Часто люди, які скаржаться на алергію, насправді страждають якимись шкірними хворобами. Наприклад, коростою. Щодо симптомів, то для фахівця тут якихось таємниць не існує. Важче буде розібратися з причинами. Доводиться з'ясовувати з хворим найменші нюанси його життя: де був, з ким спілкувався, що їв на вечерю, хто при цьому був присутній тощо.

Ось один хлопчик розповідав, що в нього кожної весни з'являється багаторазове пчихання, нежить — причому така, що будь-який носовичок умить перетворюється на мокру ганчірку. Червоніють та сверблять очі, з'являється задушливий кашель... Усе це дозволяє припустити, що хлопчик має алергію на пилок рослин. Але для того, щоб діагноз був достовірний, потрібно мати ще більше інформації.

— Алергія може так «прикрасити» людину, що й мама рідна не впізнає.

— Так. У багатьох з'являється висипка. А часом природа здатна й на такі вихиляси з нашими поверхнями, що не кожному Сальвадору Далі насниться. Уяви собі тіло, вкрите мереживом. А часом алергійний малюнок нагадує географічну карту — з морями, материками, річками та навіть горами. Як тобі це?

— Чесно кажучи, не дуже.

— Мало того, що це не дуже гарно, це ще й небезпечно. Бувають навіть такі випадки, коли не можна допомогти хворому. Не можна тому, що в нього алергія на ліки. Та на щастя, це трапляється дуже рідко. А в більшості випадків клінічні напади можна зняти. І ні в якому разі не можна нехтувати хворобою.

Чи легко бути молодим?

— А можна наперед знати, хто не застрахований від алергії?

— Передбачити хворобу можна в тих дітей, у яких і батьки страждають на алергію. Якщо хворіє тільки мама, то є 30-процентна вірогідність, що й дочка «піде її стопами». Якщо ж хворіє ще й тато, то 30% перетворюються на 60. Вона не обов'язково настане, але вірогідність лишатиметься завжди. Крім того, зовсім не обов'язково, щоб дитина отримувала у спадок саме той чи інший тип алергії.

У юному віці алергія найбільш небезпечна для хлопців, нею вони хворіють утричі більше від дівчат. Та з часом жінок, що потерпають від алергії, стає у два рази більше. Взагалі-то, від алергії не застрахований ніхто, але найцікавіше те, що це — хвороба молодих.

До речі, раніше про алергію взагалі майже нічого не знали. У середні віки чума косила людей мільйонами, а про алергію не знали навіть наймудріші книжники. А коли лікарям вдалось приборкати і віспу, і чуму, тоді вона і вийшла на арену. Очевидно, справа тут у тому, що коли «були в ходу» чума, холера та їм подібні, імунітет людини у першу чергу реагував саме на них, а з чимось дрібнішим взагалі порався «одною лівою». А зараз імунітет реагує на слабкі алергени, реагує якось неправильно, і тому ось маємо те, що маємо.

Дім, в якому живемо

— Кажуть, що часто причина алергії знаходиться у нашому домі.

— Правильно кажуть. Насамперед до групи ризику слід віднести бабусині перини та по-

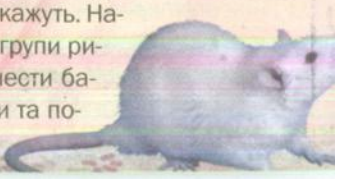

душки. Ти живеш у великому місті на десятому поверсі — і все нормально. А приїжджаєш на канікули в село і починається: пчихання, кашель, висипка. Дивно? Аніскільки. Якщо знаєш, що в пір'ї цьому, а надто якщо воно старе, нагромаджується величезна кількість мікроскопічних кліщів, яких неозброєне око помітити не в змозі. Це дуже сильний подразник. У цьому плані синтипонові подушки та матраци набагато кращі.

А коли ти вдома, то не забувай частіше витрушувати та провітрювати постільну білизну. Звісно, робити це має не хворий-алергетик, а хтось інший. Більше

Цивілізацію — в утилізацію

— Останнім часом оперують таким поняттям, як екологія житла. І це не дивно: сьогодні у будь-якій квартирі дуже багато алергенів: це вам і книжковий пил, і шерсть, і лупа тварин, і сухий корм для рибок, і кімнатні рослини... З кожним роком таких провокаторів алергії стає дедалі більше. Тому найкращим виходом було би позбутись килимів, забрати навіть шпалери — вони теж вбирають багато пилу. Стіни краще вкривати панелями, які легко миються. Особливу увагу слід звернути на ванні

— Неправда. Справа тут не в шерсті, а у слині, якою кіт вмивається, а також у частках лупи. Тож будь-які розмови про триколірність — це просто мрії хворого примирити свою хворобу з улюбленою твариною. Та як не прикро, мрії ці так і лишаються мріями.

Квітучі вороги

— Настала весна. Квіти, трава... Класно, правда? І небезпечно, чи не так?

— Так. Кожний регіон має «свого» шкідника. У центрі, наприклад, це пилок злакових трав. На півдні України всіх дістає пилок амброзії — тут більшість людей у період цвітіння цієї рослини безперервно кашляють, пчихають...

АЛЕРГІЯ

того, коли вдома починається прибирання, хворому взагалі краще піти кудись погуляти. Особливо якщо при цьому ще користуються пилососом. Бо ж то тільки вважається, що він чистить, а насправді все виглядає так: він засмоктує більші частки пилу, а дрібні навпаки — розпилює по всьому приміщенню. А пил цей якраз і є найсильнішим алергеном серед домашніх провокаторів хвороби, оскільки він дуже швидко проникає через слизові оболонки. Після пилососного прибирання потрібно провітрити приміщення. А через годину-другу алергетик може вертатись додому.

кімнати — там не повинно бути плісняви. Книги у книжковій шафі краще тримати за склом. Якщо ти ще й досі спиш із плюшевим ведмедем — негайно позбудься цієї звички! Звісно, якщо не хочеш підхопити алергію.

— А тварин тоді як — теж вигнати?

— На жаль, часом змушені вдаватись і до таких заходів. Наші улюбленці — коти, собаки, хом'яки — також можуть спровокувати алергію. Найбільш алергенними, до речі, вважаються коти та коні. А людина, яка так чи інакше реагує на пил, на тварину відреагує й поготів.

— А якщо я дуже люблю свого кота?

— На жаль, вибирати не доводиться. Треба розлучитись, бо інакшого порятунку від цих алергенів нема і бути не може. Більше того, людям, які так реагують на тварин, навіть не рекомендується відвідувати зоопарк чи цирк — це може дуже і дуже погано відбитись на здоров'ї.

— Кажуть, що гладкошерсті чи триколірні коти не викликають алергії.

Проте небезпеку розуміють не всі, багато хто вважає це звичайною застудою. І починають лікуватись народними засобами: травами, відварами, настойками, медом з гарячим чаєм. А при алергії цього якраз і слід уникати, бо інакше тільки погіршає. Серйозно погіршає!

— Невже позбутися алергії так і неможливо?

— Ні, сьогодні це вже можливо. Зараз є чимало препаратів, наприклад, інгалятори, які за 10-15 хвилин усувають алергійні прояви. З'явились препарати останнього покоління: прийняв таблетку — і живи 24 години у власне задоволення. Можна також робити щось на зразок щеплення від алергії. Після щеплення організм виробляє захисні антитіла, які блокують дію алергенів. Одна моя знайома дівчинка після такого щеплення тепер спокійно гуляє серед польових трав, квітів, насолоджується їхніми ароматами. А раніше серед тих самих трав та квітів вона пчихала та плакала. Тож якщо хтось із вас навесні починає відчувати свербіння в очах, пчихає, кашляє — треба негайно звернутись до лікаря. Він підкаже, що робити і як далі жити. І не потрібно боятись — уколів тут не роблять.

КОЛІСНИЦІ, ТЕРМИ, ЛУК

Про Олімпійські ігри, які вигадали ще стародавні греки, знають усі. І зараз кожні чотири роки найвидатнішою спортивною подією сезону стають саме Олімпіади. От і цього року, наприкінці літа, олімпійці зберуться на свої ігри в Сідней.

Та, як відомо, на зміну грекам прийшли римляни. Практично — побороли греків і взяли гору. Але ні про які Олімпіади тих часів історики не згадують. У підручниках — самі лише імена тамтешніх імператорів: Цезар, Нерон, Калігула... А про спорт — ані слова. Невже римляни, які побороли греків, спортом не захоплювалися?

З таким запитанням я і звернувся до нашої пані Гані. І ось що почув від неї...

Виявляється, латиняни любили спорт не менше від нас. Щоправда, футболу чи віндсерфінгу в них ще не було. Але були інші змагання, у яких брали участь навіть імператори. В італійському місті Помпеї у стародавніх лазнях ще й досі збереглася мозаїка, на якій зображені перегони на колісницях. Серед спортсменів особливо виділяється імператор Нерон. У 67 році н. е. він узяв участь у перегонах на бойових колісницях. Імператор настільки був переконаний у своїй перемозі, що заздалегідь замовив панно із портретом чемпіона — тобто з собою. Але стався казус: десятка гарячих коней так захопилася перегонами, що перевернула колісницю імператора. Отже, не пощастило Нерону стати чемпіоном. А от портрет зберігся.

Від греків римляни перейняли любов до гімнастики, а від варварів-германців — до плавання. Знаменитий будівельник лазень імператор Каракалла ще змалечку привчився купатися у холодній річці. За тих часів про нікчемного хлопця казали так: «Він не вміє ні читати, ні плавати». Тому римляни залюбки пірнали не тільки у теплі басейни, але навіть у бурхливі хвилі Тирренського і Середземного морів.

Ще один різновид спортивних розваг римських імператорів — бойові танці зі зброєю. Тут найкращими «танцюристами» виявили себе Марк Аврелій, Нерон, Адріан та Цезар. Взагалі, різні військові забавки були улюбленими видами спорту серед римських патриціїв — фехтування, перегони на колісницях, стрільба з лука. Про імператора Граціана, наприклад, казали, «що його стріли наділені розумом», про Гонорія — що «лук виконує кожне його бажання». А Калігула часом особисто брав участь у боях гладіаторів. Щоправда, зброя гладіаторів була дерев'яною, але найсміливіших Калігула милував, не забиваючи на смерть своїм мечем. Та в III сторіччі н. е. настав занепад Римської імперії, і спортивні ігри було чомусь визнано «диявольським заняттям». А може, навпаки — спочатку римляни відмовилися від спорту, а тому й зазнали занепаду?.. Хтозна. Однак з усіх видів спорту залишилися в Римі тільки мисливство і рибальство. Втім, вони існували й раніше.

Полювали на різних тварин — від зайців (Калігула бив їх без промаху із свого лука) до левів та ведмедів. Визнаними майстрами цієї справи вважалися Марк Аврелій (його зображення у вигляді мисливця, що переслідує дичину, було вибито навіть на монетах) і Каракалла, чиї подвиги описані в поемі Оппіана «Заяче полювання».

Дехто полюбляв більш мирне заняття — риболовлю. Октавіан Август любив посидіти з вудкою на березі Тібру. Нерон також наслідував його приклад — але замовив для себе золоті сіті. А Марк Антоній якось упіймав на гачок маленьку золоту корону — згодом з'ясувалося, що так мило пожартувала Клеопатра, яка підіслала під водою плавця до вудки свого коханого.

Але, чесно кажучи, це вже мало подібне на спорт. Справжніх змагань (хоча б Ліги чемпіонів) у Римі не залишилося — й Імперія зникла. Від чого потерпає аж до наших днів. Самі подивіться: ті «Лаціо» з «Міланом» досі збирають найкращих футболістів з усього світу — від Роналдо до нашого Шевченка. А без них не було б ніякого італійського футболу. Чесно!..

ЯК ПОГРАТИСЯ У СВЯТО?

Приміром, настав твій день народження. Друзі прийшли, подарунки вручили, пообідали святковим пирогом. Навіть потанцювали. Що далі робити? Телевізор дивитися?.. Та пограйтеся! Навіть якщо за вікном дощ, можна і вдома щось таке вигадати. Ось вам кілька дотепних ігор.

БАЛДА

Ділитесь на дві приблизно рівні команди. За жеребом одна команда починає гру. Для цього ви обираєте якесь слово або поняття (наприклад, «каскадер»). Потім вибираєте з команди суперників одного з гравців — «балду» — і повідомляєте йому вибране слово: «каскадер».

Тепер «балда» мусить, не промовляючи ані слова, жестами, мімікою і знаками повідомити своїй команді задумане слово. Команда може ставити «балді» будь-які запитання, але відповідати він може тільки жестами. Мовив слово — команда програла! А як весело буває спостерігати за жестами «балди», я вам і переказати не можу!

Якщо слово вгадане, хід переходить до другої команди. Якщо ні, перша команда загадує інше слово й обирає серед суперників нового «балду». Все дуже смішно, артистично і весело!

МАКДОНАЛЬДС

Для гри потрібна міцна мотузка або канат завдовжки 2-3 метри. І два бутерброди (тістечка, сосиски, печива). Двоє гравців беруться за кінці мотузки (для зручності можна на кінцях зробити вузлики або петлі) і розходяться, розтягаючи мотузку. На однаковій відстані від кожного кладуть по бутерброду. За сигналом кожний з гравців старається, перетягнувши супротивника, дістати свій бутерброд.

КОЛЕКТИВНИЙ РОМАН

Ведучий роздає всім чисті аркуші паперу і ручки (олівці, фломастери тощо). Після цього починається колективне написання романів. Ведучий ставить перше запитання — наприклад: «Хто?» Гравці пишуть на своєму аркуші відповідь — варіанти можуть бути різноманітні, кому що на думку спаде. Потім вони загортають аркуш таким чином, щоб не було видно напису, і передають сусідові справа. Ведучий ставить друге запитання, наприклад: «Де?». Гравці знову пишуть відповідь, загортають аркуш, щоб не було видно слів, і передають сусідові справа. Так повторюється скільки завгодно разів — доки у ведучого фантазія не вичерпається або аркуш цілком не згорнеться.

Сенс гри у тому, що кожний гравець, відповідаючи на останнє запитання, не бачить попередніх відповідей. Потім ведучий розгортає всі аркуші і зачитує «романи». Дуже часто виходять навдивовижу смішні історії — з найнесподіванішими героями (від тварин до близьких знайомих) і поворотами сюжету! Головне для ведучого — вдало обрати послідовність запитань, щоб «колективний роман» вийшов на всі сто!

СМАЧНА ЦУКЕРКА

Гості розбиваються на пари: хлопчик і дівчинка. Руки за спиною. Завдання: спільними зусиллями без допомоги рук розгорнути і з'їсти цукерку, яку дає ведучий. Перемагає пара, яка це зробить першою.

ОСТАННЯ КРАПЛЯ

Усі гості сидять за столом по колу. Кожний наливає у склянку потроху якогось напою. Останній, у кого склянка переповниться і напій переллється через край, мусить виконати бажання іменинника. Бажання краще оголосити ще до початку гри.

ЛЮБИТЬ — НЕ ЛЮБИТЬ

Жартівлива гра-ворожіння. Грають парами: дівчина і хлопець. Дівчина бере хустку і збирає докупи всі її кінці. Потім пропонує хлопцеві взятися за будь-який з них, а сама бере інший. Кожний тягне до себе хустку за взятий кінчик. Якщо хустка при цьому розгорнеться трикутником, значить, хлопець кохає дівчину і мусить поцілувати її. Якщо ж трикутника не вийшло, хлопець її не любить, і дівчина продовжує гру з іншим.

МІНІ-ФУТБОЛ

До пояса кожного гравця спереду прив'язують порожню пляшку на мотузці. На одній лінії перед кожним кладеться кулька для пінг-понгу. Завдання: не торкаючись пляшки руками, якнайшвидше загнати свою кульку у ворота — наприклад, у коробку з-під взуття.

СЮРПРИЗ

Гості стають або сідають у коло. Під музику вони починають передавати одне одному доволі велику коробку. Як тільки ведучий зупиняє магнітофон, гість, у якого опинилася коробка, мусить навпомацки дістати з неї перший-ліпший предмет — не дивлячись! За умовою гри, цей предмет він мусить одягти на себе і носити якийсь час — півгодинки або до завершення свята. Коли магнітофон знову вмикається, гості продовжують передавати коробку одне одному до наступної зупинки. А в коробку можна покласти найсмішніші предмети одягу — від дитячих чепчиків до спеціально пошитих для гри велетенських трусів.

Класно

Тривога! У нас з'явився конкурент. Це насторожило навіть мене — Класного. Ви знаєте, що будь-якого полтергейста (в тому числі й мене) налякати важко, але коли йдеться про ще один конкуруючий журнал, тут у кого завгодно волосся на голові дибки стане.

А в крові у мене адреналіну побільшало після того, як до рук потрапив лист **Світлани Богдан з Миколаєва** із новою версією «Класу». За розмірами він доволі компактний, легко ховається під підручником. Його неважко видати за зошит з алхімії чи довідник на всі випадки життя. Тут навіть страшилки є (хотів би я побачити їхнього автора!). Не виключено, що новий журнал має вже своїх читачів.

Проте я ду-у-у-уже сумніваюсь, що хтось проміняє «Клас» на щось інше, поки є такі читачі, як **Марина Давиденко з Хмельницького.** «Я ду-у-у-уже люблю журнал «Клас»!!!» — підтвердженням слів Марини є ду-у-уже великий лист у вигляді сердечка (41 см завширшки та 54 см завдовжки).

А коли взяти до уваги те, що нас читають на Юпітері!.. Після довгих перекладацьких зусиль комп'ютера професора Крапки нам вдалося розшифрувати юпітеріанські криптограми, авторкою яких виявилась **Катерина Опанасюк.** Ви не повірите, але на Юпітері також є місто Київ. А от свого журналу «Клас» там немає! Тоді цікаво, як він потрапляє на цю планету? Катю, чекаємо пояснень.

Іра Міщук з Луцька просить надрукувати фото ультрамодельної зачіски, яка б подобалась усім. Друкуємо. Ну, хто скаже, що моя зачіска не супер? Який об'єм! А колір! Не кожна лисиця таким похвалиться.

Хоч календарний День закоханих давно позаду, часом і мені, полтергейсту, так хочеться стати метеликом! То що вже казати про дівчинку **Анюту з Миколаєва,** яка передає привіт своєму хлопцеві: «Любий мій Андрійку! Я тебе безмежно кохаю !!!» Ех, хто б мене, полтергейста, так покохав!

А ось лист від почесного агента шпаргалки **Віталія Суниці,** автора не одного секретного шифру (читайте «Шпаргаліади» у «Класі» № 11-12/1998 та у «Класі» № 5/2000). За неперевіреними даними, його останніми шифророзробками зацікавились у ЦРУ та у британській МІ-8. Крім секретних шифрів для шпаргалок, Віталій пропонує конкурс, присвячений 3-річчю журналу «Клас», з метою визначити найпалкіших його прихильників. Якщо ти думаєш, що записатися у фани «Класу» просто, то дуже помиляєшся. Тільки той, хто зможе сказати, в якому номері Колібрик урок зірвав, у якому номері ми вперше зустрілися з капітаном Немо чи Ковба-саном, може претендувати на звання переможця конкурсу. Про користь «Шпаргаліади». Була собі у Львові **дівчинка Саша.** І вчилась вона у школі виживання №1. А одного разу вона поділилась дуже цікавою порадою з читачами «Шпаргаліади», собі запозичила щось — і от зараз навчається у технічному університеті.

Дві подруги (своїх імен та координат вони просили не вказувати), які дуже люблять журнал «Клас» за його інформативність, запитують: що потрібно робити, щоб стати співачкою та де взяти тексти пісень і музику? Джексон, якого всі ми також любимо за його музичність, відпо-

Травень

(іменини)

1 *Віктор*
2 *Георгій, Юрій, Іван, Йосип, Тамара*
3 *Федір, Олександр, Анастасія*
4 *Федір*
5 *Всеволод, Климент, Гавриїл*
6 *Анатолій, Георгій, Юрій, Олександра*
7 *Валентин, Савва, Олексій, Єлизавета*
8 *Сильвестр, Марк*
9 *Василь, Степан*
10 *Степан, Семен*
11 *Максим, Віталій, Кирило*
12 *Іван, Василь*

Стінгазета

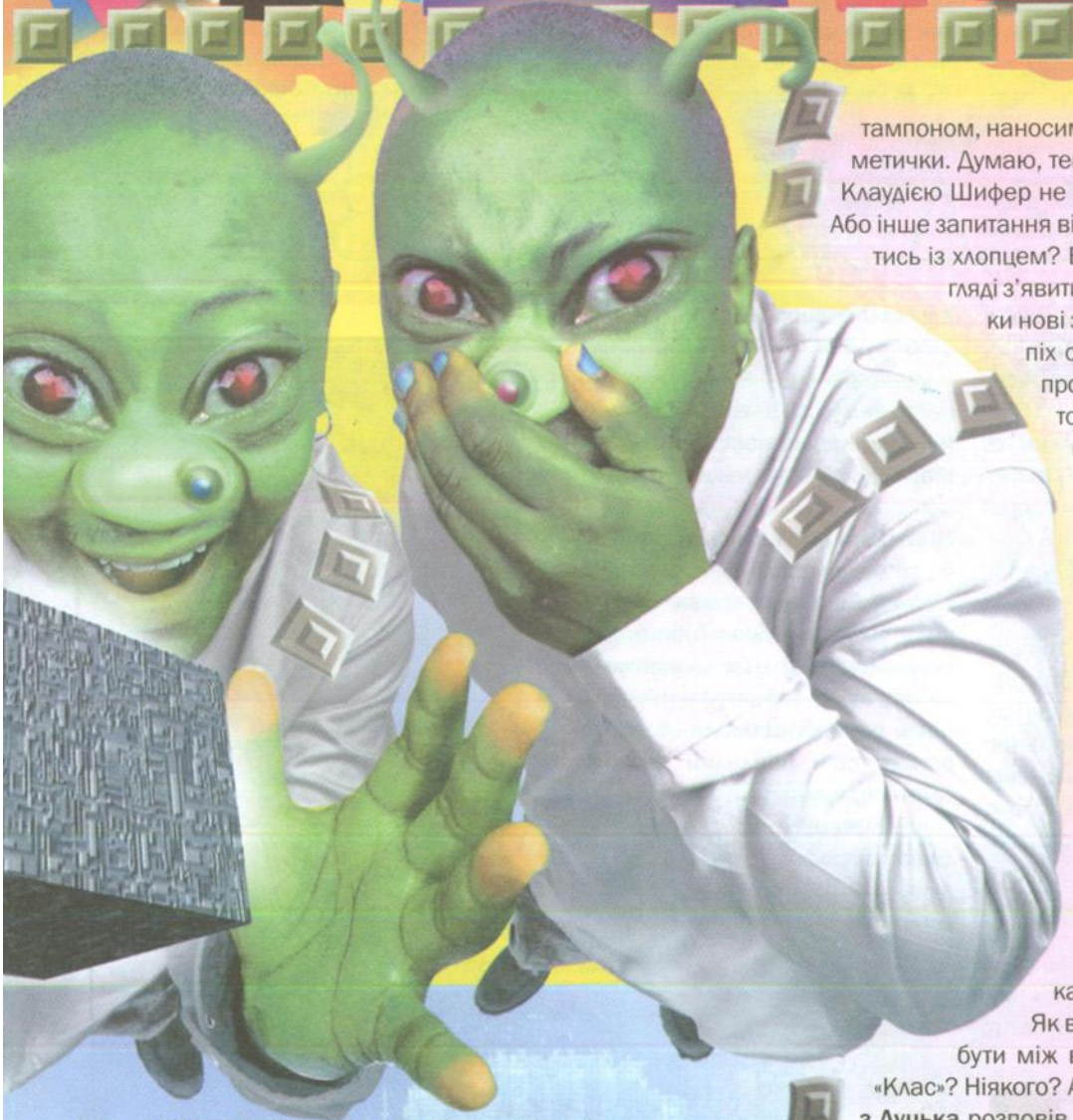

відає: щоб бути співачкою, потрібно співати. А щодо текстів та музики... Нове — це добре забуте старе. Ремікс — ось що вас врятує! Для цього берете, скажімо, «Пісню про зайців» з «Діамантової руки», кладете її на мелодію «The Unforgiven» («Metallica»), записуєте на студії EMI, пускаєте по MTV... Ось, власне, і все.

Що потрібно для того, щоб стати моделлю, «такою, як Клаудіа Шифер»? Я поцікавився у Киці, і ось що виявилось: треба взяти мамині туфлі на шпильці, одягнути шкіряні шорти старшої сестри (коли та піде на дискотеку), татову сорочку (попередньо обрізавши рукави), зав'язати її на животі... Неабияку роль відіграє зачіска та макіяж. Берете касету (бажано з записами Шинед О'Коннор), дістаєте плівку з корпусу, ріжете на кусочки завдовжки 30-40 см, наклеюєте їх на шапочку для плавання — і перука готова! Макіяж потрібно почати з нанесення пудри. Якщо нічого схожого під рукою немає, тут допоможе маска з дрібно потертої моркви. Тримати не довго, 5-10 хв. Знявши маску з обличчя ватним тампоном, наносимо туш і помаду з маминої косметички. Думаю, тепер ніякої різниці між вами та Клаудією Шифер не буде.

Або інше запитання від цих же дівчат: як познайомитись із хлопцем? Відповідаю: якщо у такому вигляді з'явитись у школі, гарантовані не тільки нові знайомства, але й шалений успіх серед багатьох представників протилежної статі, а також у директорів, завучів, а як пощастить, то й у міністра освіти.

«Якщо коло датчика замкнуте, струм не йде через лампочку, і вона не горить, але тільки-но коло розімкнеться, у колі транзистора з'явиться струм і лампочка засвітиться». Ні, це не інструкція до якогось суперсекретного порохотяга антигравітаційної дії, а уривок з листа **Ігоря Грабчака**. Він пропонує сигналізацію, яку можна використати на вхідних дверях Класу. Пундик не забарився обладнати такою сигналізацією свій рюкзак, після чого Ковба-сан став катастрофічно худнути.

Як ви вважаєте, який зв'язок може бути між ванною, шафою та журналом «Клас»? Ніякого? А от і неправда! **Олексій Сищук з Луцька** розповів майже детективну історію. Купив він якось наш журнал та зачитався до пізнього вечора. Начитавшись моїх страшилок, лікбезу та інших цікавинок, Олексій поніс журнал до шафи, а по дорозі зайшов до ванної — вмитись перед сном. Світло з невідомих причин не ввімкнулось, і автор листа, «нічого не бачачи, потрапив у ванну з водою. Потім сушився до дванадцятої, і дуже важко зрозуміти, чим керувалась наступного дня Олексійова вчителька, яка поставила йому двійку за неуважність.

А ще Олексій пише, що вдома у нього є кіт Рижик, який спить і бачить, як він знайомиться з Ковба-саном, як вони удвох знайомляться з Пундиковим рюкзаком. Такий собі гастрономічний трикутник... Ой, вибачайте, мушу закінчувати та бігти, бо знову спрацювала клята сигналізація на Пундиковому рюкзаку. Ну нехай трапиться мені цей котисько, я йому покажу, почому фунт «Віскасу»!

13 *Яків, Гнат, Микита*
14 *Тамара*
15 *Борис, Гліб, Зоя*
16 *Петро, Тимофій*
18 *Яків, Ірина*
19 *Михайло*
20 *Ніл*
21 *Іван, Арсен*
22 *Микола*
23 *Семен*
24 *Кирило, Мефодій, Йосип*
25 *Герман*
27 *Микита, Леонтій*
28 *Дмитро*
29 *Федір*
30 *Степан, Євдокія*
31 *Петро, Олександра, Клавдія, Юлія, Фаїна*

«НЕ ДУМАЙ ЗВЕРХН

«Минає день, минає ніч,
Не зупинити часу плин, —
співала колись С. Ротару. —
Не в тому річ, не в тому річ...»

Отакої! А в чому ж тоді! Ні, ось із цим я вже не можу погодитись. Хвилька збігла — спробуй поверни її. Ще нікому це не вдавалось, час рухається лише в одному напрямі — вперед. Такий він — Час. Хоча, власне, який — такий? Досі вчені намагаються збагнути, що ж таке Час, сперечаються, доводять, експериментують — а відповіді нема.

На сьогодні про Час відомо тільки те, що його не в змозі змінити ані Природа, ані людина, ані машина. Та чи справді це так?

ЗУПИНИСЯ, МИТЬ... ПОТВОРНА!

Для початку спробуємо розібратись із такою властивістю Часу, як його рівномірність. Чомусь нудний урок триває набагато довше, ніж цікавий мультик; чим більше ти кудись поспішаєш, тим швидше збігають хвилини. Психологи кажуть, що то нам тільки здається. Добре, а як тоді з тисячами документально зафіксованих випадків, коли Час справді уповільнювався?

Я маю на увазі випадки, коли люди екстремальних професій опинялись перед обличчям смерті. Колись я бачив по ТБ

коротенький, секунди на 3-4, запис, коли в МіГа-29, який летить біля глядацьких трибун, раптом відмовляє двигун: літак клює носом, іде вбік від людей та вибухає на землі. А вже потім я дізнався, що пілот за якусь секунду до катапультування встиг проробити стільки операцій по керуванню літаком, що за нормальних умов на це знадобились би хвилини. А розповідь самого льотчика про подію взагалі зайняла кілька годин.

На будь-якому аеродромі вам можуть розповісти безліч таких історій. Медичною мовою вони називаються «незрозумілою втратою орієнтації в часі», це коли організм людини стає здатним впливати на час! Відомо, що уповільнення часу відбувається серед смертельно переляканих людей.

Дивовижними є розповіді солдатів: «Я так замилувався гарним польотом кулі, яка летіла просто на мене, що навіть не здогадався ухилитись від неї, хоч і мав для цього досить часу»; «Чорний ствол ручного кулемета, що стріляв у мене з 5 метрів, видався мені надто великим, навіть величезним; час зупинився, настала повна тиша, я просто встиг неквапно відійти вбік, і кулі пройшли лівіше».

Ці солдати рятувались від куль, наче за щучим велінням, але не виключено, що таких правил поведінки в екстремальних обставинах можна й навчати. Так чи майже так чинять люди, які займаються східними єдиноборствами. А ось так описує свій невдалий стрибок один парашутист: «До високовольтної лінії лишався всього один метр, уникнути її, здавалось, уже не було ніякої можливості. І раптом мій спуск зупинився, я завис у повітрі, мало не торкаючись ногами смертоносних проводів. Дивно! Подивився вгору — ні, парашут ні за що не зачепився, поглянув у поле на людей, що бігли до мене — ті теж позастигали. Тут я згадав, чого мене вчили, сильно натягнув кілька строп, і парашут пройшов боком від проводів. Приземлення не пам'ятаю, потім мені розповідали, що кілька хвилин я просидів на землі з розплющеними очима, не відповідаючи ні на які запитання та взагалі ні на що не реагуючи...»

Я ПАМ'ЯТАЮ МИТЬ ЧУДОВУ

Раймонд Муді у своїй знаменитій книзі «Життя після життя» наводить чимало свідчень очевидців, для яких час, перед обличчям смертельної небезпеки, розтягується. «Я зрозумів, що діється, і страшенно перелякався. І от за той час, поки вантажівку несло на міст, я побачив якісь картини... зовсім як у житті. Спочатку я ішов за батьком берегом ручая, мені тоді було 2 роки. Як у мене зламалась нова червона машинка, яку мені подарували на Різдво у 5 років. Як я плакав, коли вперше пішов до школи, і сльози падали на новий жовтий плащ, який купила мені мама. Потім — юнацькі роки, робота в бакалійній крамниці, а тоді пам'ять перенесла мене до найближчого часу. Усе це та багато чого іншого просто проносилось у моїй свідомості, все сталося дуже швидко, за долі секунди. Потім усе припинилось, я стояв поряд та дивився на вантажівку... Вона була розбита

ЬО ПРО СЕКУНДИ!..»

вщент, проте я не одержав ніяких пошкоджень і вистрибнув з кабіни через раму вітрового скла... Можу згадати все, що бачив, але це забрало би не менше п'ятнадцяти хвилин. Тоді ж це сталося миттєво, менше, ніж за секунду». Шосе часто стають ареною екстремальних ситуацій, тож не дивно, що чимало історій можна почути саме від шоферів. «Я пригадую кожну дрібницю, кожну мить... Лопнуло колесо, машину кинуло з дороги, вона вдарилась об паркан. Я чітко пам'ятаю, як повільно тріщали штахетини й одна з них раптом вигнулась та пробила лобове скло, саме навпроти місця водія. Її гострий кінець був спрямований прямо йому в груди. Я мало не зомліла... Проте мій 16-річний син Боб різко нагнувся, і штахетина пройшла крізь сидіння, не зачепивши його!» (мати й син Вілери, 1992, Ковентрі, Англія)

Розповідає Віталій Ч.: «Я був хлопчиськом. Ми з дідусем верталися додому. Він уже перейшов дорогу, я вже майже добіг до нього, але на дорозі з ноги злетів черевик. Усе відбувалось чисто механічно: я розвернувся, добіг до середини дороги, підняв черевик та повернувся, навіть не здогадуючись, яку величезну дурість кою. На бігу краєчком ока я встиг помітити, що легкова машина, яка саме з'явилась на дорозі з-за повороту, спинилась, але тільки-но я відбіг убік, вона просвистіла повз мене на величезній швидкості. Тоді, будучи малим хлопчиськом, я ще не міг розуміти, що все відбувалось на величезних швидкостях, настільки швидко, що дід навіть не помітив мого рейду за черевиком».

Чим сильніший страх огортає людину, тим більше розтягуються миті, надаючи «зайвих» секунд для прийняття рятівного рішення. У людей, яким довелось побувати на грані смерті, збільшується не лише швидкість реакції, а зростає й сила м'язів. Ось чому часом, рятуючись, скажімо, від вовків, люди легенько залазять на верхівки дерев по цілком гладеньких стовбурах. Або як побачиш ведмедя, то через такий височенний паркан стрибнути можна, що ніякому Бубці й не снилося..

А часом буває навпаки — час не розтягується, а стискається. Так, якось у горах альпініст Сергій Ратніков мало не впав у безодню. Допоміг брат — побачив, що Сергій у біді, миттєво подолав кільканадцять метрів та вчасно встиг подати руку...

ЛЮДИНА — ХАЗЯЇН СВОГО ЧАСУ

Легенда розповідає, що, крім десяти заповідей Мойсея (кожна з яких є або тисячолітньою мудрістю людською, або підказкою згори: «Не убий!», «Не вкради!»), була й одинадцята — «Не бійся!». Проте ця порада не прижилась у ті часи, коли змусити людей повірити в Бога міг тільки страх кари небесної.

Тепер людство звикло доходити до всього своїм розумом. Що ж до поради не боятись, то її автори мають рацію: якщо справді ретельно проаналізувати всі наші лиха та нещастя, виявиться, що у більшості випадків людина хворіє через лінощі та невігластво, а помирає через страх та покірливість долі!

Природа подарувала нам чудові здібності, якими ми часом можемо скористатись. Цей таємничий «орган керування часом» (ОКЧ) перебуває у постійному русі, інколи навіть відважується на «пробні розминки» (згадаймо, як часто тобі доводиться «падати» уві сні). Дослідники встановили: сонна людина, в якої ще секунду тому всі м'язи були розслаблені, раптом несподівано смикається, причому сила ривка явно перевершує середню силу цієї людини.

Хтось після цього, прокинувшись, відразу дивиться в сонник, намагаючись пояснити зміст падіння, а дарма! Бо ж сон говорить лиш одне — твій орган рятівний «у формі», тож у разі чого не підведе. А от чи ти його... Часті стреси скорочують тривалість життя, перевтомлюють твого охоронця, тож щоб ОКЧ жив довго і щасливо — не нервуй! Існування ОКЧ довести ще не вдалось, але все одно нагадаю: цією здатністю наділені всі люди (або майже всі). Приказка каже: «Людина — власник свого часу». А хіба народна мудрість колись когось дурному вчила?

наші

Що наші українські дівчата найкращі у світі, нагадувати не стану. І так все зрозуміло! Хто історію знає, той згадає і Анну Ярославну — королеву Франції, і Роксолану. А тепер ще й американський Голлівуд полонила наша співвітчизниця — Мілла Йовович!

Анкета зірки

Мілла Йовович *(Milla Jovovich)*
Хто: *актриса, фотомодель, співачка, автор пісень.*
Дата народження: *19 грудня 1975 року.*
Місце народження: *Київ, Україна.*
Знак гороскопу: *Стрілець.*
Освіта: *Середня школа.*
Мати: *Галина Логінова, актриса;*
батько: *Боргі Йовович, лікар.*

МІЛЛА З ДВОМА «Л»

У 1975 році в Києві народилася дівчинка, яку назвали Мілою. Зараз знаменита модель, кінозірка і співачка живе у Нью-Йорку і пише своє ім'я через два «л»...

Спочатку майбутня зірка відвідувала звичайний київський дитсадок, їла манну кашу і з великим задоволенням виступала на ранкових святах, чим дуже тішила маму — актрису, яка знялась у таких фільмах, як «Тіні зникають опівдні», «Мільйони Ферфакса» і «Блакитний патруль». Виступи доньки дуже подобались і татові — югославському студентові і майбутньому лікарю.

— Моя мама з самого початку була головним двигуном моєї кар'єри і джерелом натхнення, — каже Мілла. — Вона сама дуже талановита. Мій батько родом з Чорногорії. Ми виїхали з Києва, щоб тато міг продовжити свою медичну кар'єру. Зараз батьки мешкають у Лос-Анджелесі. В тата там власна медична практика, а мама займається дизайном одягу. Вона була і залишається моїм головним учителем.

ВІД «КРИВЕНЬКОЇ КАЧЕЧКИ» ДО ДОСКОНАЛОСТІ

Дівчинці не було ще й двох років, коли мама почала навчати її англійської мови — може, знадобиться. І знадобилася! У дитинстві Мілла більше любила книжки, діафільми і мультики, ніж іграшки та ляльки. Казку про Пеппі Довгупанчоху знала напам'ять, із задоволенням грала «Кривеньку Качечку». У Києві склалася її вперта слов'янська вдача, якою Мілла дуже пишається. Наприклад, ніхто так і не зміг перевчити її писати правою рукою, бо Мілла лівша, як і її тато.

У 1980 році сім'я емігрувала у США, в Лос-Анджелес. Там вона, як і всі підлітки, навчалася у школі. Крім того, з 11 років Мілла вже фотографується у відомого Річарда Ейвдона. Її сфотографували для обкладинки журналу «Мадмуазель» («Mademoiselle»), але коли в редакції дізналися про те, що красуні лише 11 років, фото друкувати відмовились. Після чого Ейвдон сказав: «Або обкладинка з Міллою, або я йду з редакції». Так Мілла стала найюнішою моделлю, яка коли-небудь прикрашала обкладинку дорослого журналу мод. У цьому ж віці вона бере участь в акції «Найнезабутніші жінки в світі» фірми «Ревлон», заробляючи по $3500 у день.

І все ж таки, більше, ніж фотомоделлю, Мілла воліла бути актрисою. Завдяки маминому сприянню юна красуня у 1988 році з'являється у кінострічці «Нічний поїзд в Катманду». Пізніше вона отримала роль у фільмі «Злиття двох місяців», а в 15 років зіграла роль у фільмі «Повернення до блакитної лагуни».

Грала Мілла, грала, але всерйоз як актрису ніхто її не сприймав. Поки не знялась у фільмі Люка Бессона «П'ятий елемент». Аж тоді нарешті вона знайшла свою роль! Зіграла Досконалу Істоту — дівчину-інопланетянку, яка рятує людство від загибелі. Режисер, кажуть, теж лишився задоволений її роботою і вже після зйомок сказав: «Це найталановитіша людина з якою мені коли-небудь доводилось працювати».

Недавно Мілла зіграла Жанну д'Арк в однойменній стрічці того ж Бессона,

Мілла в Голлівуді

а тепер на черзі — головна жіноча роль в історичній мелодрамі «Потойбічне царство», дії якої розгортаються

під час золотої лихоманки в Каліфорнії. Героїня Йовович — співачка салуну, яка виховує малу доньку. Цю роль спочатку мала грати Мадонна, але все ж таки перевагу надали саме Йовович!

МІЛЛА ПРО СЕБЕ

— Як вийшло, що Люк вибрав саме тебе на роль Лілу в «П'ятому елементі»?

— Вперше я з ним зустрілася у Нью-Йорку. Ми розмовляли, а потім я проспівала йому одну із своїх пісень. Пізніше ми зробили декілька кінопроб і на цьому розійшлися. Ніякої відповіді я від нього не отримала. А згодом зовсім несподівано зустріла Люка в Лос-Анджелесі. Я сказала: «Привіт! Пам'ятаєте, як ви не дали мені ролі?» А через деякий час до мене підійшов його асистент і попрохав: «Підніміться, будь ласка, в номер Люка, він хоче зробити нові кінопроби».

— Ти тоді знала що-небудь про цю героїню?

— Лише те, що вона неземна істота. Люк попрохав мене поговорити тарабарською мовою перед камерою, я виконала його прохання...

— Важко було?

— Ні, коли мені треба щось зробити, я намагаюсь прикласти більше зусиль.

— Як ти гадаєш, у Люка були які-небудь сумніви щодо твоєї кандидатури?

— Він пояснив мені, наскільки важлива для нього ця стрічка, і те, що виконавиця ролі Лілу повинна розуміти його на всі сто. Він з тих людей, які багато вимагають, тому мені заборонялося займатися музикою протягом усього періоду зйомок. Я важко працювала вісім місяців, удосконалювала акторську майстерність, відвідувала театральні майстерні, займалася танцями, карате — все по повній програмі.

— Як тобі працювалося з Брюсом Уїллісом?

— Дуже добре. Брюс є одним з найкращих акторів, він дуже багато допомагав мені.

— Чи пам'ятаєш ти рідну мову?

— Я трішки розмовляю — на рівні малої дитини. Та зовсім не вмію писати, бо поїхала з Києва ще до школи.

— Що означає для тебе твоє слов'янське походження?

— О, так, я ним дуже пишаюсь!.. Цю силу волі, яку відчуваю в собі, я отримала від слов'ян.

P.S. «Na Haliavyni»

До всього цього, Мілла ще й співає. Одне слово, талант. У 13 років їй купили електрогітару. Її перший альбом «Божественна комедія» вийшов у 1994 році. Стиль Йовович можна визначити, як фолк з кельтським звучанням. У неї високий, індивідуальний тембр голосу, який викликає

асоціації з Кейт Буш. Саме таким голосом розмовляє на своїй тарабарській мові інопланетянка Лілу з «П'ятого елемента». До «Божественної комедії» ввійшла українська народна пісня «На галявині», яка для американців є такою ж тарабарщиною, як і мова Лілу. Нещодавно в інтернетівському архіві віршів Мілли з'явилася латинська транслітерація тексту «На галявині». Тепер американські фани мають можливість підспівувати їй:

«ia plachu,
ia rydaiu,
mila, za
toboiu».

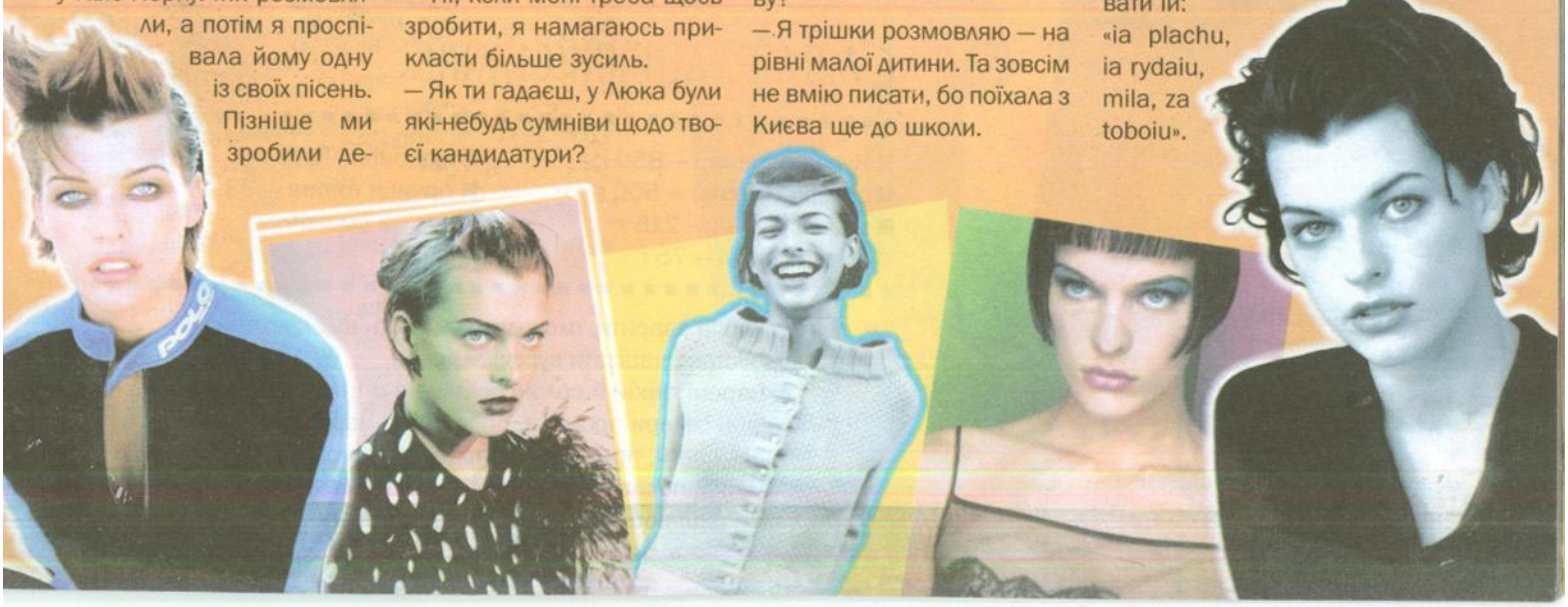

АНГЛІЙСЬКА КУХНЯ

Англійська кухня зберегла і донесла до наших днів немало традиційних страв, відомих усьому світові. Серед них ростбіф, біфштекс, бутерброди, сендвічі тощо. Англійці вважають свою кухню найбільш здоровою.

Основою англійської кухні є м'ясо, риба, овочі, крупи. З м'яса найчастіше використовують яловичину, телятину, баранину, нежирну свинину. Найпоширеніший гарнір — картопля й овочі.

Характерною стравою англійської кухні є пудинги. М'ясні, круп'яні й овочеві пудинги подаються як другі страви, а солодкі фруктові — як десерт.

Серед перших страв поширені різні прозорі бульйони, супи-пюре. До них окремо подають кусочки вареного м'яса, яйця, локшину, свіжі овочі або грінки, пиріжки.

Важливе місце у харчуванні англійців належить рибі, також омарам, ракам, крабам, мідіям. Великою популярністю користуються сендвічі. Серед фруктів найпоширеніші яблука. Пиріг з яблуками вважається національною стравою.

Серед напоїв в Англії найбільш поширений чай. Його п'ють за сніданком, після обіду і ввечері.

Режим харчування англійців традиційний. О 7-8 годині ранку — перший сніданок, що, як правило, складається з вівсяної каші; пшеничних або кукурудзяних пластівців з молоком; яєць, зварених «в мішечок»; омлета, яєчні; бекона; хліба з маслом і обов'язково — чаю. О 13-14 годині — другий, більш ситний сніданок, до якого входять м'ясні страви. О 17-18 годині — чай з печивом або кексом і о 19-20 годині — обід. Цього режиму харчування і нині дотримуються у багатьох англійських сім'ях.

ПУДИНГ ХЕМПШИРСЬКИЙ

- Борошно — 230 г
- масло вершкове — 115 г
- цукор — 115 г
- джем абрикосовий — 60 г
- джем сливовий — 70 г
- молоко — 120 г
- яйця — 2 шт.
- вода — 40 г
- сіль за смаком

1. Яблука обчистити, видалити насіннєве гніздо і нарізати тонкими кусочками.
2. Просіяне борошно й сіль перемішати з цукром, яйцями, молоком і вершковим маслом (суміш повинна мати консистенцію густої сметани).
3. Форму змастити жиром, на дно покласти сливовий джем, потім — шар яблук, зверху підготовлену суміш і випікати при температурі 175°С близько 1 години.
4. Перед подаванням пудинг викладають на тарілку і поливають гарячим абрикосовим джемом, перемішаним з кип'яченою водою.

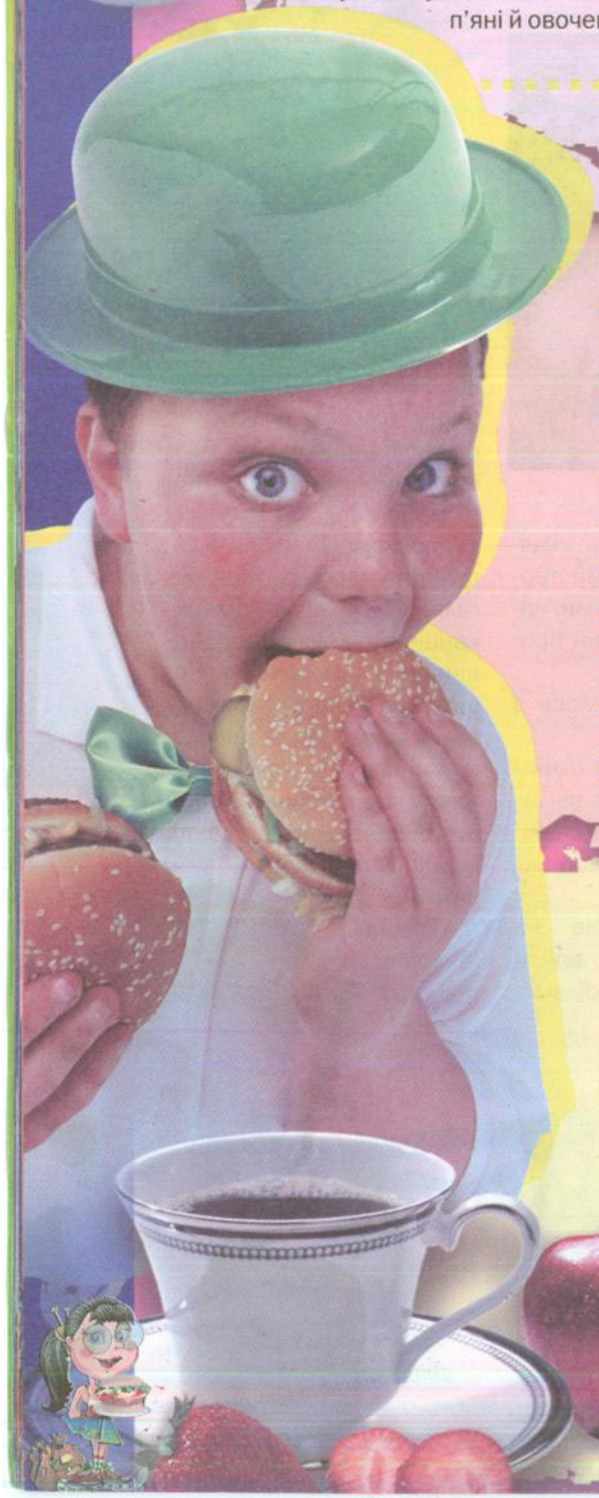

САЛАТ АНГЛІЙСЬКИЙ

- Курча варене — 850 г
- селера (корінь) — 500 г
- шампіньйони — 215 г
- огірки солоні — 75 г
- майонез — 230 г
- гірчиця готова — 33 г
- сіль за смаком

1. Курча зварити, охолодити, м'якоть відокремити від кісток і нарізати кусочками.
2. Варені гриби й солоні обчищені огірки подрібнити. Корінь селери промити, обчистити і нарізати соломкою. Перемішати, посолити і заправити майонезом з гірчицею.
3. Перед подаванням викладають у салатник і прикрашають редискою і листям салату.

Кохання ніжні звуки

Серпень

Маха черемха червонястим листом,
Збирає літо сумно свій багаж.
Багато спогадів лишилося про літо,
Та вже здається, що то був міраж.
Достиглі яблука на вітах, як жарини —
Горять, горять і закликають всіх!
А лист вже стелиться, неначе він — пір'їна,
Та чути осені далекий сміх.

Стрельченко Ліда
м. Бровари, Київська обл.

Ті дні, проведені з тобою

Чому так холодно мені
Цієї днини золотої?
У смутку дня зігріті сни,
Що розгубили ми з тобою.
Немов розкидали, і все,
Самі зосталися з журбою.
А щастя зоряне оте
Ми закопали з головою.
Зостались зовсім без тепла,
Ми у розлуці, ми самотні.
Життя нема серед життя,
І голос кличе десь із ночі.
Говорять люди, все пройшло,
Та десь у серці є ще сили.
Кохання, того, що було,
Ми ще розкриємо вітрила.
Холодний біль зіжмеш в руці,
І виправляти будем долю.
Згадаймо наші теплі дні,
Що ми провели із тобою.

Інна Витребенько
с. Христинівка
Черкаська обл.

Зимові квіти

На поле, де квіти всміхались,
Спустилися з неба хмаринки.
Пуховою ковдрою вкрили
Кульбабки та різні травинки.
Кружляють красуні-сніжинки,
В шибки заглядають знадвору.
На чистому склі виростають
Чудові квіткові узори.
Ці квіти не в'януть узимку,
Пишаються тільки красою.
Побачивши посмішку сонця,
Заплачуть і зійдуть водою.
Прокинуться рідні кульбабки,
До сонечка ніжно всміхнуться.
Це значить, що вже назабаром,
Пташки до осель повернуться.

Аліса Новікова
м. Красноармійськ
Донецька обл.

Портрет

Щоб змалювать твою красу,
Не вистачить терпіння,
І слів у сяйві дивних струн,
І листя шелестіння.
Ти сяєш, наче сонце в сні,
Цілуєш барви ночі,
Даруєш квіти чарівні,
Вдивляєшся у очі.
Як сон, приходиш, чарівний,
Обійми розгортаєш.
В вінку з весняних променів,
Красі пісні співаєш.
Як не любить тебе — скажи! —
Коли твій стан так сяє.
І як забуть про ночі ті,
В яких кохання грає.

Віра-Цвіт Шушара
м. Львів

Дівчина-осінь

Дівчина-осінь,
Яскрава, барвиста,
Ходить по світу,
Збирає намисто.
У неї на шиї
Вінки золотисті,
Намисто з калини
І листя іскристе.
Знову вона
Повернулась до нас,
Вдягає дерева
У бархат й атлас.

Журахівська Олександра
Боярка, Київська обл.

* * *

Якими виразить словами
Ту неповторність і красу,
Те, що з'явилось поміж нами,
Те, що в душі своїй несу?
Проходять роки. Днів моїх стенання,
Як дасть Господь, я гідно пронесу.
Можливо, це переросте в кохання,
А може, лиш в непрохану сльозу.

Євген Бідник
смт Покровське
Дніпропетровська обл.

КОМУ ТИ МОЖЕШ ЗІПСУВАТИ ЖИТТЯ?

Так Ні

Тебе часто карають ременем?

Ти любиш гучну музику?

Ти хочеш змінити школу?

Маєш улюблені джинси?

Тебе кидали кохані?

Твій день народження у серпні?

Ти носиш окуляри?

Ти легко знайомишся з протилежною статтю?

Любиш цибулю?

Тебе недавно било струмом?

У цьому році ти когось кинув (ла)?

Маєш гарні стосунки з сусідами?

Ти смачно готуєш?

Чи любиш телесеріали?

Тобі сьогодні наснилися гроші?

Тобі вирізали апендикс?

Ти давно купляв (ла) обновку?

Ти ходив (ла) у дитсадок?

Тобі подобаються писанки?

Влітку ти поїдеш за кордон?

У тебе є відеокамера?

Ти живеш у панельному будинку?

Ти святкуєш свої іменини?

Ти любиш гвоздики?

Ти часто плачеш?

Чи доводилося бити кота?

У твоєму домі є ікони?

Чи віриш у кохання на все життя?

Навряд чи твій друг (подруга, тато, мама, бабуся, вчителі, однокласники) у цілковитому захваті від тебе. Варто тобі мати поганий настрій — ніхто кісточок не збере.

Залишилася у тебе хоча б часточка дружелюбства? Тоді — не затримуйся надовго в одній компанії, піди до іншої. Та не забувай — там теж живі люди.

Будь-яка людина на твоїй вулиці може стати жертвою твого невгамовного темпераменту. І якщо й не назавжди, але надовго запам'ятає твої «дружні обійми».

Надзвичайно щастить декому з вас! Практично ніхто, навіть якщо й дуже постарається, не постраждає від твоєї руки (а також інших частин тіла).

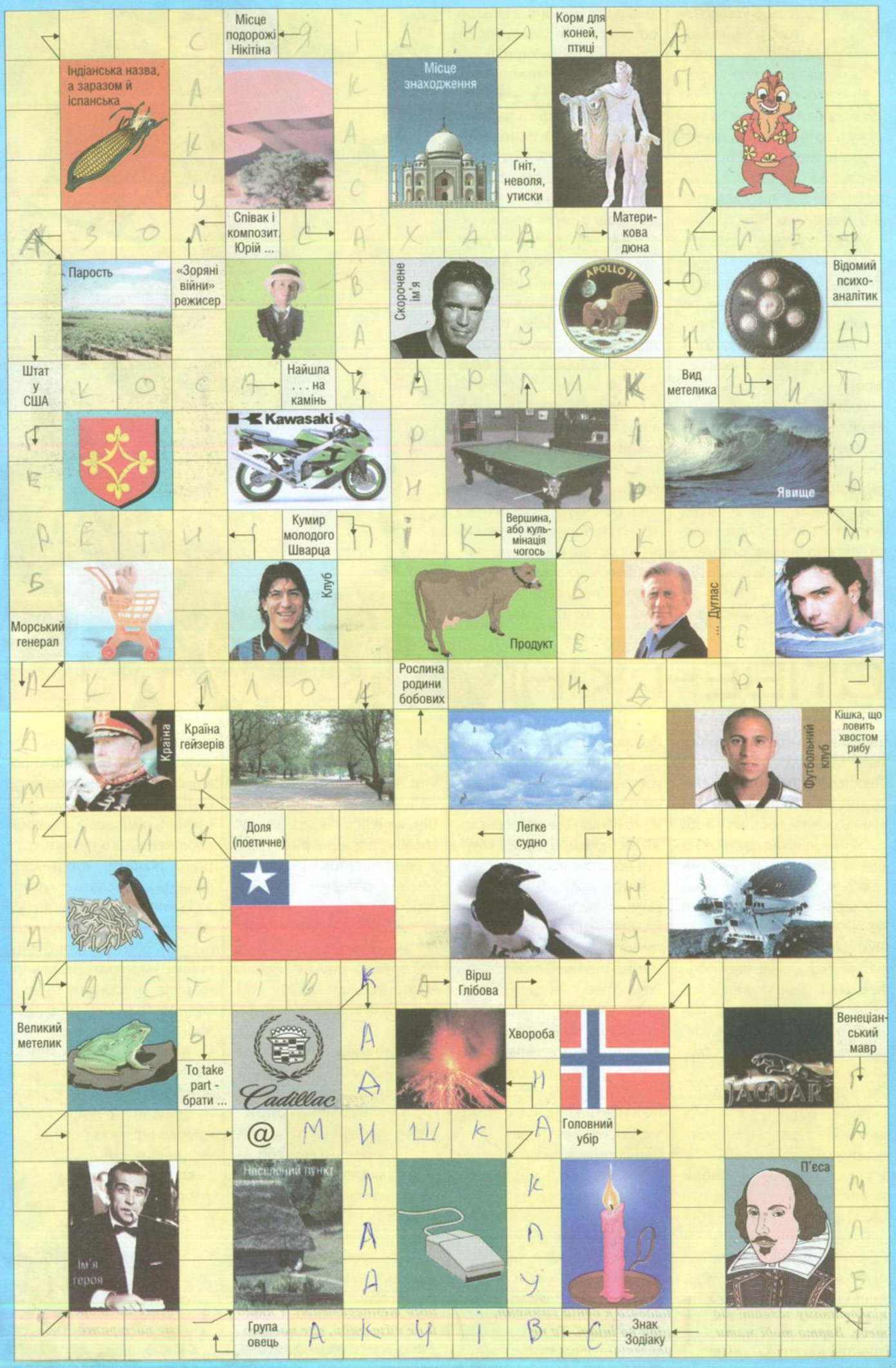
Місце подорожі Нікітіна
Корм для коней, птиці
Індіанська назва, а заразом й іспанська
Місце знаходження
Гніт, неволя, утиски
Співак і композит. Юрій ...
Материкова дюна
Парость
«Зоряні війни» режисер
Скорочене ім'я
APOLLO 11
Відомий психоаналітик
Штат у США
Найшла ... на камінь
Вид метелика
Kawasaki
Явище
Кумир молодого Шварца
Вершина, або кульмінація чогось
Морський генерал
Клуб
Продукт
... Дуглас
Рослина родини бобових
Країна
Країна гейзерів
Футбольний клуб
Кішка, що ловить хвостом рибу
Доля (поетичне)
Легке судно
Вірш Глібова
Великий метелик
To take part - брати ...
Cadillac
Хвороба
JAGUAR
Венеціанський мавр
Головний убір
Ім'я героя
Населений пункт
П'єса
Група овець
Знак Зодіаку

СТІВЕН КІНГ

ПОЛЕ

— Містере Реншо? — голос портьє спинив Реншо на половині дороги до ліфта. Він обернувся.

— Вам посилка. Розпишіться.

До коробки був приклеєний аркуш паперу; на ньому незграбним почерком були написані його прізвище та адреса. Почерк видався Реншо знайомим. Він труснув коробку, всередині щось слабо дзенькнуло.

Реншо жив на даху хмарочоса. Ліфт їхав догори, а він, заплющивши очі, прокрутив у пам'яті свою останню «роботу». Спочатку зателефонував Кел Бейтс:

— Джонні, ти вільний?..

Реншо гарний спеціаліст, його мінімальна такса $10 000. Після дзвінка Бейтса Реншо знайшов у поштовій скриньці світло-жовтий конверт. Запам'ятав прізвище, адресу, уважно вивчив фото, все це спалив, а попіл викинув у сміттєпровід.

Того разу це був якийсь Ганс Морріс, бізнесмен з Майамі, власник «Іграшкової компанії Морріса»...

Простора вітальня була залита квітневим сонцем. Реншо кілька секунд постояв у його промінні, поклав пакунок на столик біля дверей, кинув на нього конверт з грошима, послабив краватку і вийшов на терасу.

Вулицями, мов жуки, повзли автомобілі, далеко виблискував міст через затоку, на сході, за розкішними житловими хмарочосами, виднілись напхані людцями брудні нетрі.

Він повернувся у квартиру, пішов до ванної, і невдовзі вже сидів з келихом і вивчав коробку. Настав вечір.

У посилці бомба. Звісно, її там немає, але поводитись слід так, ніби там бомба. Реншо завжди так робить, на відміну від інших, багато з яких уже пішло на той світ.

Реншо поглянув на поштовий штемпель: Майамі, 15 квітня. Відправлено п'ять днів тому. Прізвище та адреса написані буквами з оберненим нахилом. У того бізнесмена на столі стояло фото в рамці, на ньому — якась стара, а навскіс, через нижню частину фото, таким самим почерком напис: «Привіт від матусі, найкращого постачальника ідей для твоєї фірми». Реншо дістав ніж, перерізав мотузку. Зелений металевий ящичок з написом «В'єтнамська скринька солдата Джо». І нижче: «20 піхотинців, 10 вертольотів, 2 кулеметники, 2 солдати з базуками, 2 санітари, 4 джипи.

У скриньці щось заворушилось, вона розгойдувалась і раптом перекинулась та з глухим стукотом впала на підлогу. Кришка прочинилась сантиметрів на п'ять, і через утворену щілину почали виповзати крихітні піхотинці у формі, в касках, з карабінами. П'ять, десять, дванадцять, двадцять... Один з них жестами віддавав накази.

Реншо взяв з дивана подушку. Солдати вишикувались, командир махнув рукою, вони прицілились, щось хлопнуло. Реншо відчув щось схоже на бджолині укуси і жбурнув подушку просто в ящик. Солдати попадали, кришка від удару відчинилася, і з ящика вилетіли мініатюрні вертольоти.

Неголосне «пах! пах! пах!» — Реншо побачив крихітні спалахи кулеметних черг і відчув уколи в живіт, у праву руку, шию. Він вхопив один вертоліт, але лопасті розрубали пальці до самої кістки. Вертоліт упав на підлогу і завмер, інші ж відлетіли подалі.

Один піхотинець заліз на черевик Реншо і почав колоти багнетом щиколотку. Реншо вдарив його ногою, маленьке тільце перелетіло через кімнату і розбилось об стінку, залишивши по собі мокру пляму.

Раптом відчув сильний біль у стегні. Із скриньки виліз солдат із базукою. З дула базуки йшов димок. Реншо побачив на штанях чорну дірку, на тілі під нею був опік.

Він кинувся через хол до спальні, поряд на рівні щоки з'явився вертоліт, вколов кулеметною чергою і полетів геть.

Діставшись до свого «Магнума-44», з якого можна було продірявити будь-що, Реншо повернувся до кімнати. Мішень була завбільшки з лампочку.

На нього знову заходили два вертольоти. Реншо вистрілив. Один розлетівся на друзки, він прицілився в другий... Чорт забирай! Клята машина смикнулась, вертоліт пішов на нього по дузі, Реншо встиг помітити кулеметника, який цілився йому в очі, і кинувся на підлогу...

З рани рясно текла кров. Не дивно, подумав Реншо. На світі не так уже й багато людей, що лишились живі після того, як у них стріляли з базуки. Він зняв наволочку, зробив з неї пов'язку. Потім узяв дзеркало для гоління, підійшов до дверей і поставив його під кутом...

Вони розбили табір коло скриньки. Солдати снували взад-вперед, ставили палатки, роз'їжджали на малесеньких — сантиметрів 6 заввишки — джипах. Вісім вертольотів охороняли табір з повітря, баражуючи на рівні журнального столика.

Раптом солдати помітили дзеркало, і за кілька секунд воно розлетілось на куски.

Ну стривайте! Реншо взяв з комода важку коробку з червоного дерева (подарунок на Різдво), рвучко

БОЮ

відчинив двері та жбурнув її так, як м'яч у бейсболі. Одні піхотинці розлетілись, неначе кеглі, інші відстрілювались, відступаючи до коробки. Один джип перекинувся два рази і завмер. З лютим гуркотом на нього налетіли вертольоти, крихітні кулі кололи обличчя, різкий біль в очах позбавляв його здатності бачити що-небудь.

Він витер кров з обличчя, приготувався відкрити вогонь, але що це? Піхотинці витягнули зі скрині щось дуже схоже...

Яскравий сліпучий спалах, і зліва від Реншо посипалась штукатурка, дерево. Ракетна установка! Він вистрілив у неї, промахнувся, кинувся через коридор до ванної і зачинився там. У дзеркалі він побачив закривавленого індіанця з шаленим переляканим поглядом. Його відрізано від виходу, від телефону! Одне пряме влучання ракетою — і він без голови! Але ж про установку на коробці не було ані слова! Грюкнуло, від дверей відвалився чималий шмат. Ще один ракетний залп — і у збільшений отвір ввірвалися два вертольоти, посилаючи йому у груди кулеметні черги. Реншо збив один з них рукою, на долоні з'явились криваві доріжки. Накинувши на руку важкий махровий рушник, збив і другий. Він топтав рештки вертольотів, дихання його стало важким, одне око запливло кров'ю. Бойові дії припинились. Реншо присів на краєчок ванни: як вийти з цього тупика? От якби обійти їх із флангу... Він подивився на віконце над ванною. Ось він, вихід! Рука потягнулася за газовим балончиком для заправки запальничок, але ззаду щось зашурхотіло. Це був клаптик паперу, просунутий під двері. На ньому було написано: «Здавайся». Реншо нашкрябав: «Дідька лисого!» — і підсунув папірець під двері.

Відповідь не забарилась — ракети влітали через отвір, вибухали, трощили плитку. Після закінчення обстрілу Реншо заліз на ванну, відчинив віконце: сорок поверхів.Підтягнувся, сперся колінами на раму. Якщо зараз бодай один з тих гедзів з пропелерами влетить до ванної та хоч раз вистрілить туди, звідки ноги ростуть...

До тераси було метрів десять, двічі його зупиняли різкі пориви вітру, але нарешті він вхопився за металеві перила. Реншо безшумно заліз на терасу і заглянув через скляні двері у вітальню. Він зайшов до них з тилу, так, як цього й хотів. Чотири піхотинці та вертоліт несли варту коло скрині. Інші, мабуть, були біля ракетної установки.

Увірватись до вітальні, знищити варту, вискочити з квартири — і на таксі в аеропорт. А вже звідти до Майамі і знайти там матінку Морріса. Що ж він з нею зробить?

Реншо зняв сорочку, відірвав довгий клапоть від рукава, відкусив пластмасовий наконечник від балончика. Один кінець ганчірки засунув у балон, вийняв, потім засунув туди другий кінець, лишивши зовні сантиметрів десять просоченої рідиною тканини. Потім глибоко зітхнув, підпалив ганчірку, відчинив скляні двері і кинувся всередину.

Вертоліт пішов на нього, наче камікадзе. Реншо збив його рукою, не зважаючи на біль. Піхотинці кинулись до скрині, Реншо жбурнув балон, який умить перетворився на вогняну кулю, і різко кинувся до виходу.

Він так і не зрозумів, що сталось. Роздався гуркіт, наче з величезної висоти скинули сталевий сейф, луна пішла по всьому хмарочосу, той затремтів, неначе камертон. Двері зірвало з петель, вони вдарились об стіну...

Внизу вулицею йшла парочка. Вгорі загуркотіло.

— Хтось спалив запобіжники, — прокоментував чоловік білий сліпучий спалах.

— Що це? — раптом спитала жінка, вказуючи на якусь ганчірку, що повільно падала поряд з ними.

— Боже мій, та це ж сорочка! У крові, у дірочках...

Поспішаючи до таксі, вони вже не бачили, як поряд з клаптями сорочки приземлився аркуш з написом: «Гей, дітки! Тільки у цій в'єтнамській скрині (виробництво скоро припиняється!) 1 ракетна установка, 20 ракет «Твістер» класу земля-повітря, 1 термоядерний заряд, зменшений до масштабів набору».

Залізній волі

Жива статуя з червоного дерева. Сто кілограмів блискучих м'язів. Широка усмішка. Лише її власнику відомо, скільки зусиль, нестримного прагнення ховається за цим фасадом. Не народився ж він таким, і ми це добре розуміємо. Заздримо. Кажемо: «Воно, звичайно, непогано було б і самому так...» Але далі слів не йде. От якби можна було так: задумав що-небудь, ліг спати, а на ранок прокидаєшся — ось воно! Та це в казці хіба що можливо, а на землі так: захотів чогось — добивайся власними силами. Одні в таких ситуаціях пасують. Другі не витримують. Треті кажуть: «Та на що воно мені!» І лише деякі не пасують, витримують і не кажуть, що їм цього не треба.

Будинок Шварценеггерів

У шкільні роки

Як це було

Кажуть, що таким людям слід з'являтися на світ при яскравому спаласі блискавки, невідомо звідки, голими, блискучими, з місією карати зло на землі. Проте нічого подібного в сім'ї Густава і Аурелії Шварценеггер не відбувалося. Арнольд Алоїз Шварценеггер (до речі, саме слово Шварценеггер на австрійському діалекті німецької означає «чорний орач») з'явився на світ у швейцарському селі Таль 30 липня 1947 року, о 4 годині 10 хвилин ранку, як звичайна дитина. Його старший брат Мейнхард народився раніше майже на рік, 17 липня 1946 року.

Так чомусь у світі повелося, що молодша дитина в сім'ї стає загальним улюбленцем, пустуном, але сім'я Шварценеггерів, невідомо з яких причин, стала винятком із цього золотого правила. Арнольд, як і його мати, між іншим, за знаком зодіаку Лев, та в даному випадку це нічого не означало. Напевне, через те він і вирішив у подальшому піти стопами Геркулеса. (Пам'ятаєте, в одному із своїх дванадцяти подвигів Геракл якраз і здолав Немейського лева?) Та все це було ще справою далекого прийдешнього, а поки що майбутній Геракл був всього-навсього клаповухим хлопчаком в окулярах із товстезними скельцями. Порівняно зі старшим братом, з якого можна було б малювати портрет ідеальної дитини, Арнольдик вимальовувався в дуже і дуже невигідному світлі.

У суворій католицькій сім'ї Шварценеггерів царювала дещо воєнізована обстановка, Густав був і батьком, і наставником, і поліцейським наглядачем в одній особі. А ще він був націонал-соціалістом, залишаючись ним навіть після заборони в Австрії нацистської партії. Він вважав себе неабияким спортсменом, був навіть чемпіоном місцевого значення серед любителів фігурного катання. Ясна річ, це не могло не відбитись на вихованні і Мейнхарда, і Арнольда: брати грали у футбол, захоплювались боксом. Арнольд ще підлітком непогано метав спис і кидав ядро, частенько відвідував каток.

Спочатку Арнольд ходив у місцеву школу в Талі, потім перебрався в Грац — адміністративний центр Штірії (є така земля в Австрії), за 80 кілометрів від рідної домівки. Зірок з неба він там, скажемо відверто, не хапав, зате вирізнявся серед однолітків громовим голосом і доброю вдачею. У десять років хлопець почав робити успіхи у малюванні.

В Арнольда, як і в будь-якого хлопчиська, були друзі, товариші. Коли приходила зима, вони часто ходили на Талерзее, щоб покататися на ковзанах, а влітку на цьому ж Талерзее пірнали, плавали, загоряли, ходили в походи по навколишніх лісах. Улюбленою грою Арнольда і його приятелів була гра у поліцейських і розбійників. Цікаво, що тоді Арнольдові було однаково, ким бути — поліцейським чи розбійником.

Хто ріс у важкі післявоєнні роки, добре знає, що це таке. У будинку, де жив майбутній кумир мільйонів, не знали, що таке телевізор, не було телефону, не було більш-менш пристойної ванни. Коли в кінці 1950-х сім'я Шварценеггерів придбала холодильник, ця подія, мабуть, була рівнозначна появі ще одного члена у родині. Холодильник поставили на кухні, вся сім'я зібралась навколо. Мати відчинила його дверцята, діти ж не проминули нагоди запхати туди руки й оцінити всі переваги цього «залізного дива». Сьогодні смішно

про це говорити, але тоді холодильник справив величезне враження на Мейнхарда і Арнольда.

Були в ці роки величезною розкішшю лікарі, і нерідко Густаву доводилося нести на плечах хворого Арнольда в лікарню аж у Грац. Такі були часи!

Молодий Шварценеггер був закоханий у поліцейську форму батька. Ще хлопчаком він одягав її, забирався на стілець і милувався собою у дзеркалі. Китель, наче шинель, доходив йому аж до п'ят, кашкет налазив на самі очі — ну справжнісінький генерал! Мала форма твір, а у творі — чітко та докладно розписати всі свої враження від минулого вихідного. Потім Густав починав перевіряти ці твори, а хлопці, затамувавши подих, слідкували за рухами батькової руки з червоним олівцем. Одна найменша орфографічна помилка — і слово переписується 50 разів!

Прагнучи позбутися страху перед Густавом, Арнольд почав шукати порятунку у фантазіях, мріючи, як він стає вищим, сильнішим за нього. Прикладом для нього стали легендарні супермени. Спочатку Зігурд, людина-м'яз, згодом інші герої коміксів. Пізніше прикладом послужили реальні герої з кіноекрана. І в 10, і в 12, і в 15 років Арнольд ходив лише на фільми для дорослих, аби разом з героями екрана побувати у різних пригодах. Дітей на такі фільми не дуже пускали, тож пробиратись у зал доводилося заздалегідь, не через вхід, як усі порядні люди, а через вихід, у той момент, коли люди виходили з залу після попереднього сеансу.

Він з величезним задоволенням дивився фільми з Джоном Уейном або з Вайсмюллером у ролі Тарзана, зі Стівом Рівсом чи Регом Парком у «Геркулесі». Людям більше подобався Рівс, проте Арнольд був іншої думки, віддаючи пальму першості Парку. Парк, казав він собі, — це сила!

Він тішив себе думками, що не вічно йому бути бідним 13-річним хлопчиком, що прийде час — і він стане, як Рег Парк, або навіть кращим за нього. Як показав час, Шварценеггер мав-таки рацію!

Це було інтуїтивне відчуття, відчуття того, що страх можна здолати лише тоді, як виберешся на самісіньку верхівку. Арнольд розумів, що елегантність — це не для нього, його козиром була кремезність, але як його розіграти? І ось він захоплюється бодібілдінгом. Не можна сказати, що батьки були у захваті від його захоплення, проте якщо хлопець на чомусь затявся, то змусити його від цього відмовитись було би марною справою. А одного разу, коли батько запитав його, що той збирається робити зі своїми біцепсами, тріцепсами та дельтовидками, Арнольд спокійнісінько відповів: «Я хочу стати найкращим у світі мужчиною. А згодом поїду в Америку і почну зніматися в кіно». Кажуть, що від скромності такі не пропадають.

Тепер, приходячи зі школи, хлопець швиденько робив уроки, не менш швиденько щезав з батькових очей, попутками добирався до стадіону, а після кількагодинного тренування, втомлений, проте щасливий, повертався додому. Друзі сміялися з нього, скептично крутили пальцем біля скроні, та Арнольд не звертав уваги на їхні кепкування. Він уже поставив перед собою мету, і головним тепер для нього було не звертати з обраної дороги.

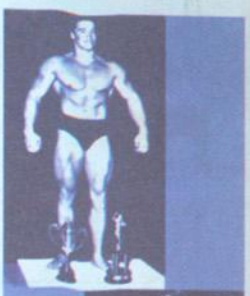

Шлях до Олімпу

Сталеві м'язи!

й мінуси: нерідко Густав примушував синів чистити пряжку, що на ремінці, до сонячного блиску.

Була в Густава ще така звичка: відчинить шафу, де стояло взуття хлопців, і коментує: «Так, щось ця пара бруднувата. На вулицю сьогодні ти, мабуть, не підеш».

Друзі дитинства згадують зі співчуттям, що куди б вони не пішли — у кіно, купатися, гратися в лицарів на руїнах старої фортеці, — Арнольд був єдиним, кому слід було повернутися додому в суворо відведений час. Йому не дозволяли сидіти в автобусі, коли хто-небудь із дорослих їхав стоячи. Нерідко Густав муштрував Арнольда солдатськими способами, наприклад, примушував його під час їжі тримати під пахвами по книзі, аби лікті за столом, згідно з етикетом, не були широко розведені.

Навіть у вихідні не можна було уникнути педагогічного пресингу Шварца-старшого. Щонеділі Арнольду і Мейнхарду доводилося вибирати між прогулянками селом, візитом на ферму чи поїздкою в Грац на виставу або в музей. Коли Густав грав у поліцейському оркестрі, хлопці обов'язково мали це бачити. А потім наставав понеділок. Ну то й що, скажете ви, понеділок то й понеділок, а те, що це день важкий — це все неправда й нісенітниці. Так то воно так, але в сім'ї Шварценеггерів понеділок був справді важким днем. Згідно з батьківськими приписами, хлопці мали написати

Замість епілогу

Хто прагне, той досягне. У двадцять років Арнольд Шварценеггер вперше переміг у конкурсі «Містер Всесвіт», ставши наймолодшим переможцем в історії проведення конкурсу. А якщо говорити загалом, то між 1966 і 1975 рр. він п'ять разів завойовував звання «Містер Всесвіт» та шість разів — «Містер Олімпія». Про голлівудські його заслуги ми поки що не говоримо, ви про них і так не гірше від нас знаєте.

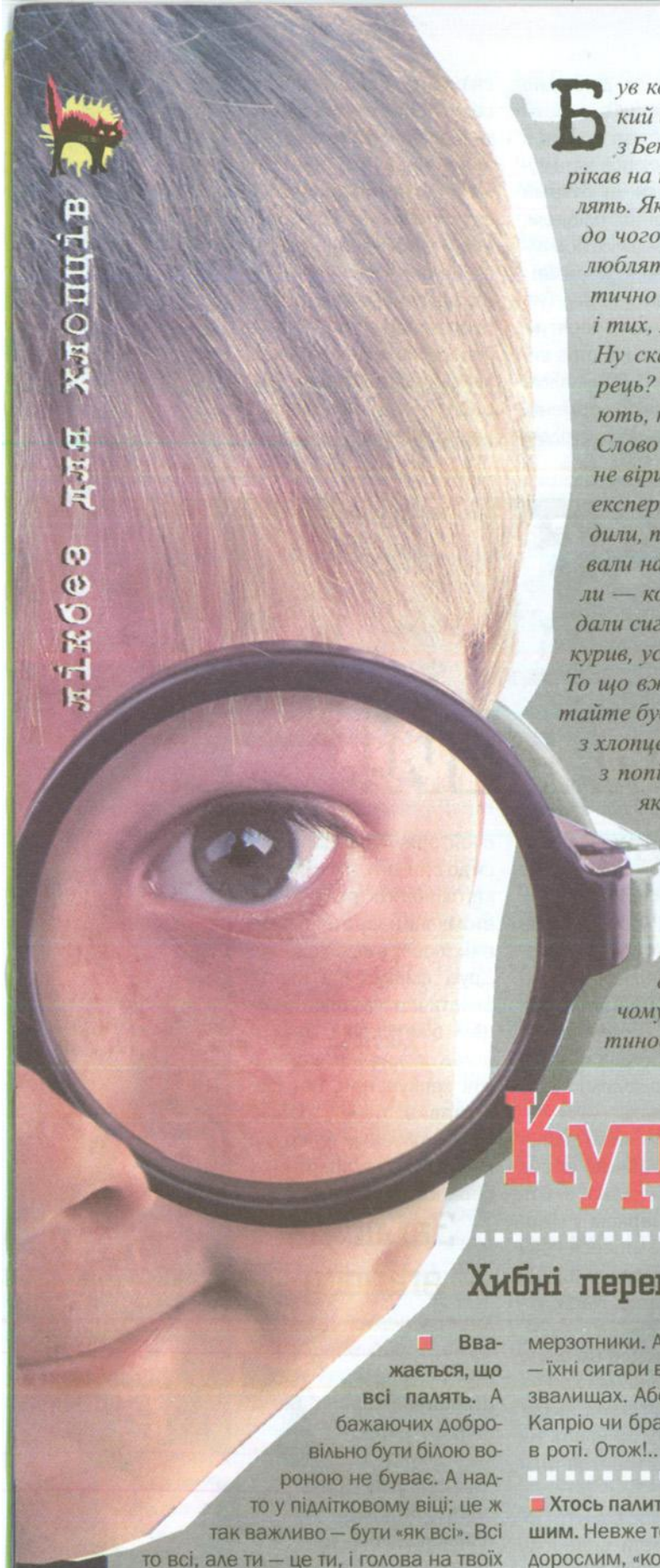

Був колись собі такий Паніковський (пам'ятаєте «Золоте теля» з Бендером?), який періодично нарікав на те, що дівчата його не люблять. Якось Бендер пояснив йому, що до чого. «Дівчата, — сказав він, — люблять молодих, гарних та політично грамотних». Від себе додам: і тих, які не палять.

Ну скажіть, кому потрібний курець? Таких навіть комарі не кусають, п'явки до них не пристають. Слово честі! Вчені спочатку теж не вірили, тож вирішили провести експеримент. Одного хлопця розбудили, поки він не очуняв, поначіплювали на нього п'явок (терпи, сказали — корисно!), а через деякий час дали сигарету. І ось як тільки він закурив, усі п'явки повідпадали.

То що вже казати про людей! А спитайте будь-яку дівчину, як цілуватися з хлопцем, в якого з рота тхне, наче з попільниці? Між нами кажучи, якщо людина викурює «для хоробрості» дві-три сигарети, то нічого, крім тої самої хоробрості, чекати від неї вже не варто.

Тож давайте, поки ще є сенс, серйозно задумаємось, чому людина потрапляє у нікотинову залежність.

Курити? А сенс?

Хибні переконання, які штовхають до паління:

Вважається, що всі палять. А бажаючих добровільно бути білою вороною не буває. А надто у підлітковому віці; це ж так важливо — бути «як всі». Всі то всі, але ти — це ти, і голова на твоїх плечах твоя, а не «всіхня». А де ж тоді твоя особистість, індивідуальність! Невже ти погодишся розчинитись у сірому натовпі сірих прокурених облич?

Хто сказав, що палити — це модно і класно? Мода на паління на Заході пройшла років з двадцять тому. Подивись будь-який серіал. Хто там палить? Як не недоумки, то мерзотники. А Шварц, а Брюс, а Слай — їхні сигари вже давно позгнивали на звалищах. Або спробуй уявити собі Ді Капріо чи братів Кличко з сигаретою в роті. Отож!..

Хтось палить, аби видаватися старшим. Невже тобі справді хочеться бути дорослим, «косити» від армії, викладатись на роботі, скаженіти від сімейних проблем? Таж для загального розвитку набагато більше користі від того ж Шекспіра чи комп'ютера. Чи від гітари.

Кажуть, паління заспокоює. Так що тоді, отримав двійку — хапай сигарету та біжи в туалет? Та в такому разі тобі не в школі місце, а в закладі, де нерви лікують. Вже не кажучи про те, що яке нормальне дівчисько захоче товаришувати з психом!

Дехто ставиться до куріння як до нової сторінки у житті: гарна сигаретна пачка, блискуча запальничка, дим з вух, сльози з очей... Багато хто починає кадити просто з цікавості чи за компанію, а потім не знаходить сили кинути цю гидоту. Бо ж тютюн — це той самий наркотик, і не такий уже й слабенький. Врахуй це.

Отже, якщо хочеш, аби дівчата тебе помічали, подумай — чи варто починати цю ганебну справу?

ЧОМУ МЕНЕ ДІВЧАТА НЕ КОХАЮТЬ?

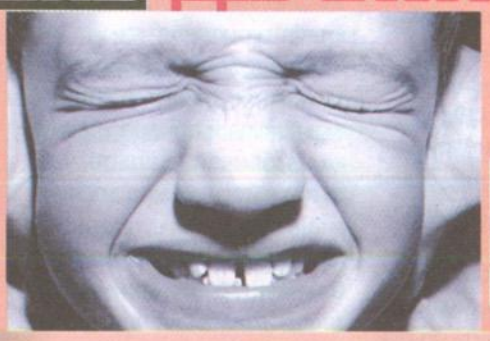

Я ГОВОРЮ, ТИ ГОВОРИШ, МИ ГОВОРИМО...

Аніскільки не збрешу, коли скажу, що всі хлопці хочуть від дівчат тільки одного — спілкування. А проблема більшості хлопців у тому й полягає, що спілкуватись вони не вміють. Не вміють спілкуватись — не подобаються дівчатам.

Різні люди по-різному схильні до спілкування. Хтось легенько знаходить спільну мову з ким завгодно, невимушено почувається в будь-якому товаристві, завжди готовий підтримати бесіду. Часто таких людей називають «душа компанії». А більшість хлопчаків у великій компанії почуваються вкрай незатишно. А якщо там ще й дівчинка!..

Такі в компанії більше слухають, ніж говорять, а якщо й відважуються щось розповісти, то не кожен зможе витримати сконцентровану увагу до власної персони, і багато хто замовкає на середині розповіді.

Скажи, чому ти втрачаєш дар мови, щойно зачувши слова дівчинки: «Розкажи щось цікаве!..» А як ще її очі навпроти... Тут не те, що язик проковтнути, тут взагалі голову втратити можна, правда? Проте жити якось треба, та й розповісти тобі неодмінно знайдеться про що, якщо поритися в пам'яті.

Основна причина — невпевненість. В уяві своїй ти проганяєш картину, як ти розповів, а їй не сподобалось...

Це з одного боку. А як з іншого, то що краще — нехай не так ефектно, але про щось розповісти, аніж мугикати час від часу «Та не знаю я, що сказати...»? Ну? Тож я й кажу: давайте перетворимо наші вади на принади та станемо товариськими, комунікабельними, приємними. А почати можна хоча б із цього:

Частіше посміхайся!

Я вже бачу, як твоя фізія перетворюється на кислий лимон (мовляв, скільки можна: посміхайся, посміхайся, посміхайся!..). Але, по-перше, не я це вигадав, а по-друге — що ж поробиш, якщо посмішка справді така дієва. Посміхаючись, ти надсилаєш оточуючим аж два повідомлення: перше — «Ви мені подобаєтесь», друге — «Що б там не казали, а я таки чогось вартий!»

Крім того, це чудовий засіб подолання депресії, бо ж як можна одночасно і посміхатись, і почуватись нещасним. Просто «прикладаєш» посмішку до обличчя — і всі твої недоброзичливці ось-ось луснуть від заздрощів.

Сам собі веселун

Навчись піднімати свій настрій самотужки. Людина в гуморі здатна заразити тим «гумором» купу людей, за це її люблять, усюди зустрічають охоче. Ось як можна це робити:

- Покривляйся перед дзеркалом. Скриви таку гримасу, яка розсмішила б навіть тебе самого. До речі, таке кривляння підвищує не лише настрій, але й стимулює діяльність мозку.
- Послухай веселу музику, погуляй на свіжому повітрі, потанцюй чи просто порухайся. Всього дві фізкультхвилини — і ти знову до бою готовий.

Ну що, ти веселий, впевнений у собі? Чудово! Проте не поспішай зупинятись на досягнутому. Адже спілкування (як дружба, любов) передбачає наявність як мінімум двох чоловік. Отже, в люди!

У людях

Візьми собі за правило щодня вступати у розмову хоча б з трьома незнайомими людьми. Спочатку щось запитуй чи пропонуй комусь свою допомогу. Норма ця (три чоловіки) є обов'язковою, від цього ти попервах можеш почуватися скуто та навіть дратуватись: «Нащо воно мені?!» А от на що. По-перше, ти долаєш власну скутість. Приглядайся до людей, знаходь у них цікаве. А раптом захочеться зустрітися з незнайомцем ще раз?

Учись слухати

Як ти слухаєш співрозмовника — справді слухаєш чи чекаєш нагоди вкинути своїх двадцять копійок? Коли ти просто уважно слідкуєш за розмовою, тобі самому легше і запитання поставити, і визначитись, що і як відповісти.

Говори про свої почуття

Що робити, коли дівчина така ж сама мовчунка, як і ти. От сидите ви обидвоє і ні пари з вуст, і тема погоди щось не дуже допомагає.

Справді, дуже часто людина на стандартні фрази просто не ведеться. Тоді треба прямо сказати: мовляв, яка безглузда ситуація, коли так сидіти і мовчати. Це щире визнання виявить усю відвертість і допоможе позбутись напруги.

Коли ти — «не ти»

Цей прийом добре спрацьовує у малознайомій компанії. Уяви себе дуже комунікабельним хлопчиськом та спробуй поводитись відповідно. Розгорнувши компанію, можна й розслабитись. А якщо розслабитись не захочеться, то хто ж проти! Може, ти й раніше був «душею компанії», але просто про це не підозрював?

Не бійся смішних ситуацій!

Часом буває так прикро опинитись у незручній, хоч і кумедній ситуації! Проте якщо подумати тверезо — що тут такого? Часом твоїх проколів ніхто, крім тебе, й не помітить. А крім того, про що найчастіше розповідають дотепні люди — про подвиги Геракла чи про кумедні випадки із власного життя? Заздрощів у навколишніх людей такі балачки не викликають, а вміння посміятись над собою цінилось завжди і цінитиметься ще довго.

Отож, кінець теорії, переходимо до практики. Підходиш до дзеркала, кажеш «Che-e-ese...», потім виходиш на вулицю і як закричиш: «Ану, хто бачив, як наші вчора у «Баварії» виграли?! (програли)» А далі — за натхненням.

Лицарі, закрійники та скрипуни

Жук-олень

Загалом на нашій планеті близько мільйона видів живих істот. Усе це бігає, пірнає, літає — одне слово, живе та радіє. 80% цих істот складають комахи. А серед них чимала частка припадає на жуків. Як серед машин, що не авто, то «Фольксваген-Жук», так і серед кузьок — що не комашка, то майже обов'язково жук. Про жуків можна розповідати до безкінечності, але я спинюсь на найцікавіших.

Жуки-лицарі (жук-олень)

Чи можна в наш час стати свідком лицарського турніру? Тільки не спіши заперечно кивати головою — виявляється, можна! Наприклад, сутичка двох оленів, які зі стуком схрещують роги, аж ніяк не гірша від справжніх лицарів. Мета таких поєдинків не смерть ворога, а його поразка, переможець ніколи не переслідує переможеного.

Трапляються в лісі й менш помітні, проте не менш видовищні турніри. Пошукай теплої днини в діброві дерева з тріщинами на корі, з яких стікає сік. Якщо пощастить, то й лицарів там побачиш. Незграбні, величезні (як для комах), у блискучій темно-каштановій броні, вони кидатимуться один на одного доти, поки сильніший, спритніший та наполегливіший не дасть зрозуміти супернику, що переможець — він! Зазублена зброя так само, як і оленячі роги, призначена не для смертельних ран, а для демонстрації власної переваги.

Так виглядає двобій жуків-оленів. Різними мовами назва цих комах звучить по-різному, але завжди до свого складу вона включає слово «олень». Причина — величезні «роги», які насправді не роги, а сильно розвинуті верхні щелепи комахи — мандибули, з численними відростками та зазублинами.

Ці щелепи настільки великі, що гризти чи жувати ними неможливо: вони пристосовані лише для турнірів. Саме через них самцям тільки й лишається, що збирати лише той сік, що сам витікає з дерева, в той час як самки своїми невеличкими щелепами легенько прорізають кору і дістаються до соку там, де їм заманеться.

Життєвий цикл жука-оленя починається з того, що самка відкладає яйце у трухляву деревину якогось пенька, мертвого чи хворого дерева — бажано, щоб це був дуб чи бук. Личинка жука харчується трухлявиною, глибоко вгризаючись у відмерлу деревину і ніби перемелюючи її. Отже, личинки жуків-оленів — це такі собі санітари, які позбавляють ліс від мертвої деревини.

Личинки жуків-рогачів, до яких належить і жук-олень, мають на верхній частині середніх ніг щось на зразок коротенької щіточки з хітинових зубчиків, а на задніх — зазублений кантик. Проводячи ним по щіточці, личинка може стрекотати, а для чого їй це треба, ніхто поки не знає.

На лялечку личинка перетворюється у затишній колисці, яку вимощує собі не на дереві, а вже на землі. Жук з'являється з неї через місяць, але покидає своє ложе лише на початку літа. У червні-липні часто можна побачити в сутінках незграбні польоти жуків-оленів. Потім починаються турніри.

Мета двобою між жуками — змусити суперника втекти, але оскільки обидва учасники надзвичайно вперті, часто перемоги можна досягти, лише скинувши супротивника з дерева.

Сам турнір аж ніяк не назвеш тихим: клацання та тріск мандибул можна почути за добрий десяток метрів. Сила жуків — дивовижна, в експерименті вони підіймали вагу, яка у сто разів перевищує їхню власну! Тож не дивно, що панцирі суперників частенько пом'яті чи навіть пробиті.

За середньовіччя їх наділяли магічними властивостями: вважалось, що вони притягують блискавки (насправді ж блискавка притягується великими деревами, які стоять окремо від інших; а те, що навколо таких дерев кружляє дуже багато жуків — це вже з іншої опери).

Жук-закрійник (слоник)

Ці невеликі жуки живуть повсюди: в полі, в лісі, на болоті, у плодовому саду. Величиною їх природа трохи образила (1-2 мм, значно рідше — 6-8), щоправда, у тропіках трапляються екземплярчики по 5-6 сантиметрів. Характерна особливість цих жуків — довга, витягнута у трубку голова. У багатьох вона закінчується тоненьким видовженим хоботком. Більшість з них мають гарне строкате забарвлення, добре літають. З гастрономічних міркувань деякі слоники пристосувались жити у воді. Крихітний водяний слоник не вміє ні плавати, ні пірнати, а по воді ходить за рахунок натягу її поверхні. Якщо ж жуку потрібно опуститись під воду, зробити це він може, тільки тримаючись за стебла рослин.

Тіло жука, вкрите густим пухом із численних шерстинок, в які заплутались повітряні бульбашки, значно легше за воду. Якщо під водою він бодай на мить послабить хватку, сила Архімеда негайно викине його на поверхню, і тоді все починай знову.

Дорослі комахи на кінці хоботка мають малесенькі, проте дуже гострі щелепи. Ними самка вигризає у рослині маленьку нішу, в яку відкладає яйця. Вона має бути глибокою та вузькою — щоб хижаки не проникли! Для цього й потрібний хобот.

Самка жолудевого слоника відкладає яйця восени, коли дозрівання жолудів уже наближається до завершення. Вона робить отвір у твердій оболонці і дотягується до серцевини жолудя. Самка міцно чіпляється щелепами та задніми лапами за гладеньку оболонку жолудя, і через 6-8 годин гризіння роботу буде закінчено. Якщо ж раптом ноги зісковзнуть зі слизької поверхні, хоботок миттєво розпрямиться, і жук

Скарабей

Жук-носорог

крихітному жуку не під силу, тож самка спершу викроює з нього клаптик за особливою викрійкою. Ця робота жуків свого часу настільки вразила німецького математика Гейса, що він навіть вивів математичну формулу розкрою.

За роботою чорного (або березового) трубковерта може спостерігати будь-хто, було б терпіння. Зиму жуки проводять у землі, а на поверхні з'являються на початку травня. Процес виготовлення «сигари» досить складний. Учені виділили в ньому 30 етапів. Насамперед вибирається листок — не лише житло, а й продбаза для майбутнього потомства. Він має бути здоровий, гладенький — інакше згорнути його не вдасться. Якщо листок здається жуку придатним, він переходить на його нижню поверхню. Тут він намічає лінію розтину і прямує вниз, до кінчика листка, проте не досягає його, повертає до середньої лінії, перетинає центральну жилку і, зробивши невеличку петлю, вертається та піднімається вздовж неї.

Дуже цікаво спостерігати, як жук розрізає листок, обминаючи центральну жилку, як «враховує» прогноз погоди, як згортає листок у сигару та робить у ній кишеньки для яєчок.

Усе це можна бачити в кінці травня або у червні, на півночі — в липні. Для спостережень слід вибирати прохо-

Скрипуни

Скрипунів легко впізнати по довгих вусах, через які їх часом називають вусачами. Вдачі вони флегматичної: малорухливі, ліниві, охоче позують перед об'єктивом. Дорослі скрипуни люблять погрітись на сонечку, із задоволенням п'ють солодкий квітковий нектар. У більшості видів личинка цілий рік, а часом і кілька років живе під корою дерева або глибоко у товщі деревини, виточуючи там довгий звивистий хід. Деревина — не дуже поживна їжа, через те щелепи личинки мусять працювати безперервно, перемелюючи на муку міцні деревні волокна. Проте не всі скрипуни розвиваються в дереві. Є й такі види, личинки яких живуть у стеблах трав; у землі, вигризаючи коріння. Кожен вид скрипуна має свої особливі звички. Гарний синьо-зелений мускусний вусач точить деревину верб, рідше — тополь, на інших деревах його личинку не зустрінеш. Деякі із скрипунів селяться у стінах будинків, руйнують дерев'яні перекриття будівель і навіть меблі, але таких шкідливих видів, на щастя, не так уже й багато.

Скрипуни дуже різноманітні за забарвленням, формою тіла, розмірами. Бувають зовсім крихітні, по кілька міліметрів, а трапляються й справжні велети. До скрипунів належить і далекосхідний реліктовий вусач. Довжина його тіла перевищує десять сантиметрів. Реліктовий скрипун — жук рідкісний, його взято під охорону як одного з найбільших та найгарніших жуків нашої фауни.

Жук-чорниш

Живе цей жучок в африканській пустелі Наміб, де за рік випадає всього один сантиметр опадів. Проте з Атлантичного океану на сушу регулярно дують бризи. Вологі повітряні маси, стикаючись із розпеченим повітрям пустелі, перетворюються на туман. От завдяки туманам і живе чорниш.

Увечері жук заривається у пісок. За ніч комаха остигає, а вранці, вибравшись на світло, опиняється в тумані. На

Жук-вусач

його тілі конденсується волога. Крапельками роси, що осідають на тілі, жук розпоряджається дуже ощадливо. Влаштувавшись на гребені дюни, він піднімає черевце та задні ноги догори. Проходить кілька хвилин — і крапельки роси стікають прямо до рота цього винахідливого жителя пустелі. Ось який хитрий цей жук!

Слоник

повисне, тримаючись головою за стінку жолудя.

Найдивовижніші серед слоників — трубковерти, які згортають з березового листя «сигари», відкладаючи в них яйця.

Упоратись із цілим листком

лодну погоду з легким вітерцем — у спеку жуки дуже лякливі, ближче, ніж на метр-півтора, не підпустять. Побачивши небажаного гостя, слоник складає лапки та скочується з листка у траву.

Жук-доміно

Прототип Volkswagen Beetle (1937 р.)

Beetle Cabriolet (70-роки)

Автомобіль в роки війни ▼

Volkswagen Beetle (50-60 рр.)

Volkswagen New Beetle

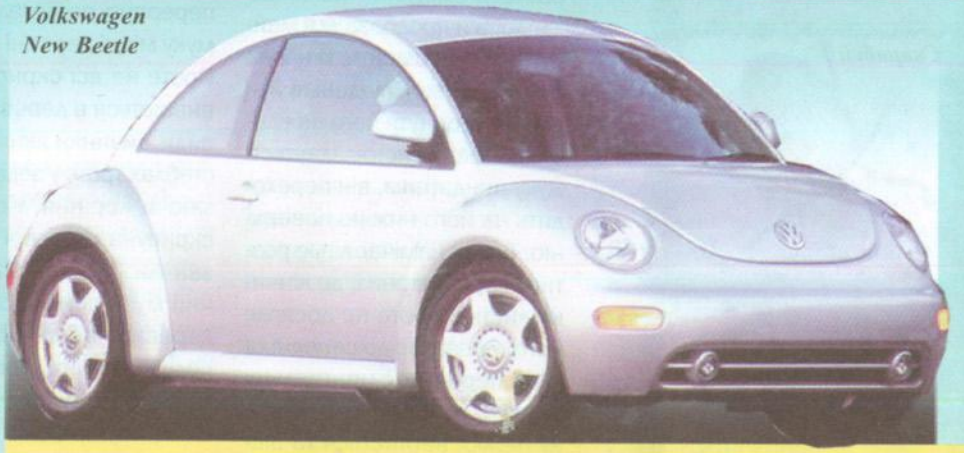

Весна. Тепло. Зелень. Жуки та інші комахи виповзають зі своїх сховищ — з-під кори дерев, з-під опалого листя, з цегляних гаражів. Так-так, з гаражів. Правда, то вже жуки не шестиногі, а чотириколісні. Volkswagen звуться.

Легендарний витвір Фердінанда Порше, відомий у світі під назвою «Жук», у свої 60 бігає, як молодий, і ні про яку пенсію не думає. Якщо брати загалом, з конвейєрів у Європі, Південній Америці, Азії та Африці зійшло понад 21 млн. автомобілів Volkswagen Beetle — рекорд, який навряд чи хто колись поб'є. «Жук» знайшов своє місце у Книзі рекордів Гіннесса як найпопулярніший автомобіль усіх часів. Проект, створений ще у 1930-х, живе й до сьогодні.

Трішки анкети

Фердінанд Порше — австрійський автоконструктор — народився в 1875 р. У 1916 став директором австрійського відділу компанії «Даймлер», а в 1923 перебрався у Штутгарт. Через вісім років заснував компанію по виробництву спортивних автомобілів. Пізніше очолив проект створення «народного автомобіля» (Фольксваген), ініціативу якого подав не хто інший, як Гітлер.

Після війни Порше був засуджений французьким судом на кілька років ув'язнення. На початку 50-х з'явились перші знамениті спортивки «Порше».

Останнє авто фюрера

Сподобається вам це чи ні, та личинки «Фольксвагена-Жука» потрібно шукати в історії фашистської Німеччини. Сама назва «Volkswagen» (народне авто) пов'язана з намірами Гітлера створити для мас третього рейху дешевий і доступний автомобіль. Сама ідея виникла і почала втілюватися в життя у 1934 році. За справу взявся Фердінанд Порше, австрійський інженер. У 20 років він сконструював перший автомобіль, а в 20-30-х роках майже в усіх європейських автоперегонах перемагали авто, до яких так чи інакше прикладав свої руки Порше. Автомобілі перемагали, авторитет зростав, і в квітні 1931 року Порше відкриває своє конструкторське бюро.

Прагненням №1 конструктора було бажання створити компактний і доступний автомобіль. Перша спроба цього датується ще 1900 роком, коли Порше створив дешевий «компакт-кар». А в 1934 році у Порше з'явилася можливість втілити свій задум у життя. За вихідні характеристики майбутньої моделі взяли максимальну потужність двигуна 26 кінських сил та максимальну швидкість 100 км/год.

Головним дизайнером проекту був Карл Рабе. Інженер Франц Раймшпісс розробив нову горизонтальну «четвірку» повітряного охолодження з опозитним розташуванням циліндрів і верхнім розміщенням клапанів. Двигун мав об'єм 985 куб. см і потужність 23,5 к.с. З ним «Жук» давав 100 км/год, витрачаючи 8 л бензину на 100 км.

Кузов «Жука» спроектував Ервін Коменда спільно з математиком Йозефом Міклом. Автомобіль виглядав незвично і був ще далекий від остаточного вигляду. Розділеного на дві частини заднього скла не було, порогів з бампером теж. Фари містились спереду, на кришці багажника. Двері кріпились на петлі з задньої сторони, але від такої конструкції відмовились у 1938 році. Та незважаючи на це, перша модель уже була зразком сучасного малого авто: сталевий кузов (до цього з чого їх тільки не робили!), п'ять місць. За винятком деяких дрібниць, кузов досі роблять практично без змін.

Спочатку на світ з'явився KdF (Kraft durch Freude) — попередник «Жука». Для виробництва цього автомобіля збудували завод у місті Вольфсбург, а в 1938 році заснували фірму «Volksvagenwerk GmbH».

50 тисяч кілометрів пробігу першого «жука» не виявили якихось серйозних недоліків, і Порше отримав замовлення ще на 30 авто, відомих як «Фольксваген» серії 30. Ціна автомобіля мала бути не більше 1000 марок. Кожний громадянин рейху мав можливість щотижня

Так виглядав «Жук» у Мексиці і Бразилії

класти 5 марок на спеціальний рахунок і, назбиравши таким чином потрібну суму (990 марок), отримати з конвейєра автомобіль ще тепленьким. 336668 німців перерахували в Берлінський банк близько 110 мільйонів і стали чекати на своїх «Жуків», але тут Гітлер розпочав війну, і вкладники впіймали величезного облизня.

Перебудова промисловості на військові рейки поставила під загрозу проект «народного авто». Недобудований завод у Вольфсбурзі почав виробляти металеві плити і двигуни для військових генераторів, і щоб порятувати своє дитя, Фердінанд Порше і його син Ферді вирішили пристосувати його для військових потреб. Так з'явився «Кюбельваген» (дослівно — автомобіль-кошик), який давав 80 км/год і припав до душі військовим. Потім «Кюбельваген» трансформувався в амфібію «Швіммваген» (автомобіль-корито). Встигли зібрати 600 звичайних КДФ-вагенів, які пішли босам нацистської партії.

шоста машина на дорогах Німеччини — його рідний «Фольксваген».

Попит на улюблену модель зріс, з'являються заводи у США, Канаді, Бразилії. У 1961 році з'явилася друга модель — VW 1500, — яка мала багато варіантів. У Європи того часу слово «Фольксваген» викликало асоціацію з дводверним чотиримісним авто, завдовжки всього 4065 мм. Пасажири згинались у три погибелі, пролізаючи на заднє сидіння через переднє, проте ніхто не скаржився — автомобіль все одно подобався. Всіх вражала якість «Жука», а особливо — лакофарбуюче покриття. Керівництво компанії заявило: «Усі фірми фарбують автомобілі, а ми ще й фарбу фарбуємо! Керувати автомобілем теж було дуже просто, а видимість завдяки скошеному капотові взагалі була чудова.

Краса і гордість VW

1973 рік породив на світ передньопривідний Passat, 1974 — Golf. Це було, як кажуть, попадання «в десятку». Зараз щороку з конвейєрів сходить близько 2 млн. машин марки VW. Автомобілі кінця 1940-х мало чим відрізнялись від довоєнних, та й потім довго не мінялися. Проведене у 1970 році опитування на предмет упізнавання помістило «Фольксваген» на друге місце після пляшки «Кока-Коли».

Beetle – forever!

Друге народження

Відгриміла війна, закінчився Нюрнбергський процес. Європа лікувала рани, життя поверталось у попереднє русло, забувалися жахи війни і ті, хто її розпочав. Услід за Гітлером мало не канув у Лету й «Фольксваген». Вольфсбург став зоною британської окупації, і незруйновані заводські корпуси з обладнанням використовували як автомайстерні. Та англійці сказали: «Або завод виробляє не менш як 1000 автомобілів у місяць, або ми його закриваємо». Практичні німці вибрали перше, і ось уже в 1946 році з конвейєра сходять 10020 автомобілів. Повернувшись із французької тюрми, Порше приємно здивувався, побачивши, що кожна

У компанії, ще при конструюванні перших моделей, вирішили не робити серйозних змін у дизайні машини, а вдосконалювати його поступово, рік за роком. У 1977 році Німеччина перестала випускати популярне авто, його виробництво передали філіям. А гідною заміною «Жуку» став «Гольф».

СИНЯ БОРОДА І ТА

Ми, нормальні полтергейсти, переважно бороду не носимо. Але не заперечуємо, коли під бородою ховають свої ганебні обличчя не надто гарні чоловіки — починаючи з Карла Маркса і закінчуючи нашим Во Віком. Бороди бувають різні — чорні, сиві, руді, шкіперські та дурнувато-зайві. Всі ви їх бачили у житті, в кіно і на картинах. А чи хтось з вас бодай раз бачив людину з синьою бородою?..

Ніхто не бачив. Але всі про «синю бороду» знають. Бо є така страхітлива казочка, котру вельми корисно почитати на ніч: таке насниться, що ніякий Фредді Крюгер потім не налякає!

Та, як казав класик: «Казка — сон, та натяк в ній». Отак і сталося з «синьою бородою». Втім, як і з багатьма іншими казковими персонажами. Про це й поговоримо.

Все можуть королі!

Генріх VIII, король Англії, і став прообразом «синьої бороди». Хоча насправді борода в нього була зовсім не синя. Вся річ у тому, що в Англії у ті часи королі практично не носили борід. Тому Генріха, який вирішив запустити собі бороду, й прозвали «синьою бородою» — тобто людиною, в чиїх жилах тече голуба кров, але яка носить бороду. Отака історія.

Про життя цього Генріха можна написати цілий роман жахів — стільки там було жорстокого, свавільного і темного. Але найбільше йому «щастило» на дружин.

Почалося з того, що королем Англії він став випадково. Генріх був другим сином батька-короля, тому Англією правив його старший брат Артур. Але той несподівано помер від сухот, і Генріха негайно обрали королем. Водночас і заручили його із вдовою брата Артура — Катериною Арагонською.

Сам Генріх був дуже гарний, енергійний, чудовий спортсмен і гравець. А Катерина була на п'ять років старша за чоловіка і здавалася негарною, нудною і примхливою особою. Така історія Генріху вельми не сподобалася. Тому й вирішив король дружини позбутися. Офіційно розлучитися на ті часи було справою вельми складною, а отруїти нав'язану йому дружину Генріх не наважився. Тому він зачинив її у спальні, звідки випускав тільки на великі свята — коли народ хотів бачити свого короля разом з королевою. Отак і просиділа Катерина у своїй спальні аж 12 років! Поки, нарешті, хтось її не отруїв. А Генріх часу не гаяв і почав залицятися до однієї із фрейлін своєї дружини — Елізабет Блаунт, — яка невдовзі народила йому сина, котрий згодом став герцогом Річмондом.

Але король уже втратив інтерес до Елізабет і почав зустрічатися спочатку з Мері Болейн, а потім і з її сестрою Анною, з котрою навіть таємно побрався. А куди поділися Елізабет з Мері, ніхто так і не дізнався. Може, в королівському замку були ще якісь спальні?..

Утім, Анні теж пощастило не надто. Підступний Генріх після весілля втратив інтерес і до нової дружини. А після того, як на лицарському турнірі король упав з коня і дві години не міг навіть говорити, то вирішив, що це Анна наврочила йому, і задумав позбутися дружини. Шість років він залицявся до Анни, три роки була вона його дружиною, а для того, щоб позбутися королеви, знадобилося кілька тижнів. Анну звинуватили у зраді і стратили. Натякали навіть на те, що саме Анна отруїла Катерину, тому голову їй відрубали цілком справедливо.

Хоча король і проливав крокодилячі сльози, але це не завадило йому через кілька днів після страти Анни одружитися з Джейн Сеймур. Ця леді невдовзі народила хлопчика, майбутнього короля Едуарда VI, але через дванадцять днів померла при загадкових обставинах. Думаєте, Генріх засмутився? Дзуськи! Він одягнувся у жовтий шовк і всю ніч протанцював...

Потім Генріх одружився вчетверте, і цілий рік королевою була Анна Клевська. Ця не надто вродлива леді якось пішла гуляти — і більше ніхто її не бачив. А Генріх одразу повів під вінець гарненьку й молоденьку Катерину Говард. Та їй теж не пощастило: через два роки Генріх звинуватив дружину у зраді і за вже перевіреною методою наказав відрубати їй голову...

Ще двічі підступний Генріх брав шлюб — доля цих королев була не кращою, ніж у їхніх попередниць. Сучасники називали його тала-

новитим королем, одним з найосвіченіших людей XVI ст., який багато корисного зробив для Англії. Та з-під королівської мантії виглядає капосний хлопчик, якому нічого не варта розтрощити на друзки іграшку, що набридла. А такими «іграшками» були для Генріха його дружини. Отакий це був король! Справжня «синя борода». Тільки не з казки, а з життя.

Гусар і сомнамбула

Не переконаний, що кожний знає значення другого слова. Насправді ж сомнамбула — це сновида, лунатик. Тобто така людина, яка може прогулюватися посеред сну. Спить — і водночас гуляє десь на подвір'ї чи по дахах будинків, зрозуміло?.. У стані сомнамбулізму письменник Вольтер, наприклад, написав свої найкращі твори. А композитор Тартіні — знамениту сонату «Диявол».

КА САМА ПАНЧОХА

Утім, може, ви не знаєте й значення слова «гусар»?.. Тоді далі можете не читати. А для решти я розкажу про таємничий випадок, який стався років сто тому...

Отже, була собі 18-річна дівчина. Татко у неї був господарем придорожнього готелю. На ті часи в такому віці дівчина мала вже бути заміжньою, виховувати власних дітей і чекати, коли чоловік з вечірки повернеться. Але нічого такого у дівчини не було, тому вона й сумувала. Таких цнотливих ще й досі називають «синя панчоха». Якось дівчина під час сну підвелася і пішла в альтанку. Всі перелякалися. А одна тітка, про яку казали, що вона чаклунка, мовила таке: «Саме в цій альтанці зустріне дівчина свого судженого, тому й ходить спати саме туди».

Тітку одразу ж вигнали з містечка, але дівчина майже щоночі уві сні ходила до альтанки, наче привид. Звісно, такі події справили неприємне враження на мешканців готелю. Тому всі пороз'їжджалися по інших садибах.

Та якось увечері до готелю прибув один гусар. Він уже чув про всі ті жахи, які відбуваються вночі у готелі, однак дуже відпочити хотілося. Тому він і залишився. Перед сном покурив у тій самій альтанці (ось як погано палити, скажу я вам!) і пішов спати.

А опівночі двері його кімнати розчахнулися і увійшов привид у білому... Він присів на ліжко біля гусара. Той спробував почати якусь розмову, але ніяких відповідей на свої запитання не отримав. Темрява була суцільна, бачив він лише контур привида у білій одежі...

Махнув рукою гусар, аби відігнати привида — але рука його наштовхнулася на оксамитову шкіру і шовкове волосся. Сам не розуміючи, що він робить, гусар обійняв привида і надів на його палець свій перстень. А привид свою каблучку одягнув на палець гусара і зник...

Рано-вранці гусар залишив готель, навіть не поговоривши з господарем.

Минуло півтора року. Гусар знову опинився у тій місцевості й зупинився у тому ж таки готелі. Під час вечері слуга помітив каблучку на пальці офіцера і покликав хазяїна. Той зблід, як привид, запитав, звідки в гусара ця каблучка?

— Таж від привида, який наполохав усе містечко, — сміючись, каже гусар. — Це мій спогад про чарівну ніч у вашому готелі. А каблучку я поверну самому привиду, якщо він схоче.

І розповів хазяїну всі пригоди тієї пам'ятної ночі...

З того часу він уже не часто сміявся, бо хазяїн готелю познайомив гусара з «привидом» — це була його донька з дитиною гусара, про яку він і гадки не мав. Офіцер був людиною чесною, свій перстень на руці у дівчини визнав, тому вони й побралися. Більше дівчина вночі до альтанки вже не ходила. Ходив сам лише гусар. Сидів там і думав: «Навіщо я почав курити? Ех!..»

Висновок: не хочеш страшилок на свою голову — не кури на ніч!

НЕ ВСЕ ТЕ ДОРОГЕ, Що Камінь

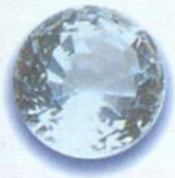

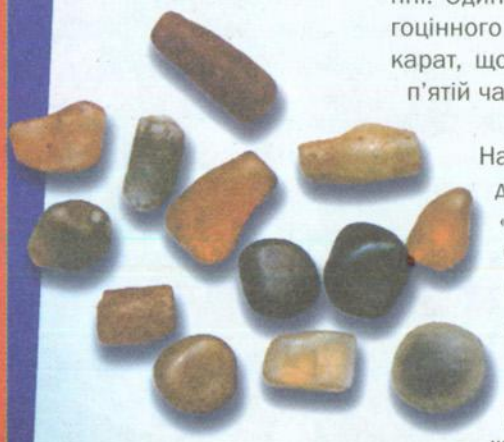

До дорогоцінних каменів належить алмаз, смарагд, рубін, сапфір і благородний опал (запам'ятай: усе решта — це вже декоративні, виробні камені — які завгодно, тільки не дорогоцінні!). Колір та блиск таких каменів виявляються тільки при вправному огранюванні та полірування. Одиницею ваги дорогоцінного каміння служить карат, що дорівнює одній п'ятій частині грама.

Кімберліт

Алмаз

Назва «алмаз» походить від грецького «адамас», що означає «непереможний». Це найтвердіший з усіх відомих мінералів. Якість дорогоцінного алмаза (він же й діамант, між іншим) визначається кольором, чистотою, типом огранювання та вагою.

Скарби з-під гравію

До 1870 року алмази знаходили лиш у вигляді одиничних кристалів у річковому гравії, переважно в Індії та Бразилії. Наприкінці 1800-х років у Південній Африці було відкрито шари алмазоносного гравію, а потім і кімберліти — основне джерело алмазів.

Алмази в гірській породі

Кімберліт — це гірська порода, з котрої видобувають більшу частину алмазів. Вона отримала свою назву завдяки селищу Кімберлі, яке знаходиться у Південній Африці. Тут уперше й було виявлено кімберліт у вулканічній трубці, що корінням своїм сягала у мантію Землі.

Кольорові алмази

Забарвлення алмазів дуже різноманітне: прозоре, жовте, оранжеве, коричневе, рожеве, зелене, синє. Червоний алмаз зустрічається дуже рідко. Аби досягти чудового блиску, давні ювеліри полірували природні грані алмазів. З XV століття алмази стали огранювати у формі таблиць та роз, а в XVII столітті винайшли більш ефектне діамантове огранювання.

На портреті — знаменита англійська королева Марія із знаменитим індійським алмазом «Кох-і-Нор», який у 1850 році був подарований королеві Вікторії.

Види огранювань

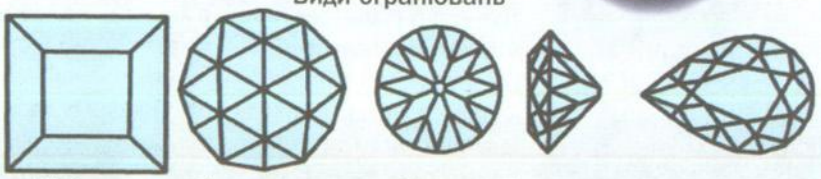

Табличка *Голландська роза* *Круглий діамант* *Грушоподібний діамант*

Мірошника викликали?

У наш час енергетичних криз часом так і тягне здійснити щось таке... Але врахуй: жодне відкриття ще не робилось на порожньому місці, більше того, чим геніальнішим воно було, тим кропіткіша робота йому передувала. Тож давай спочатку спробуємо розібратись у речах звичайних. Наприклад, як енергію води можна перетворити на щось ще, скориставшись діючою моделлю водяного млина, виготовленою власноруч. Для цього тобі знадобиться: великий цвях, два однакові круги з чого завгодно, щось на зразок чашечок, три мотузки, олівець, планка та клей з пензликом. Ну і, звісно, вода в крані.

Можна довго і захоплено розписувати, що, в якій послідовності і для чого робити, та чи не краще просто уважно вивчити малюнки і самому зрозуміти, що до чого? А я от що скажу. Коли помістити колесо під струмінь води, олівець на мотузці почне підніматись, а це означає, що виконується певна суспільно корисна праця! Будь це років так тисячі три тому, можна було б кричати «Еврика!» та бігти до патентного борю реєструвати свій винахід. Але сьогодні цим хіба кого здивуєш? Цим — так, проте хто сказав, що на цьому можливості водяного колеса вичерпані? А що воно ще могло б робити, це ти вже сам придумай.

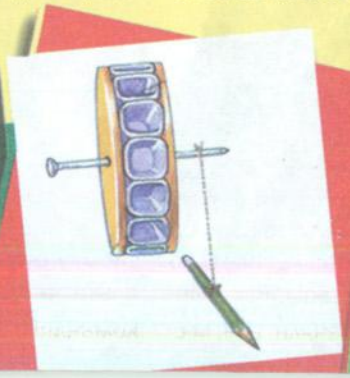

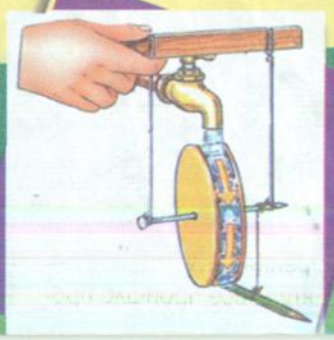

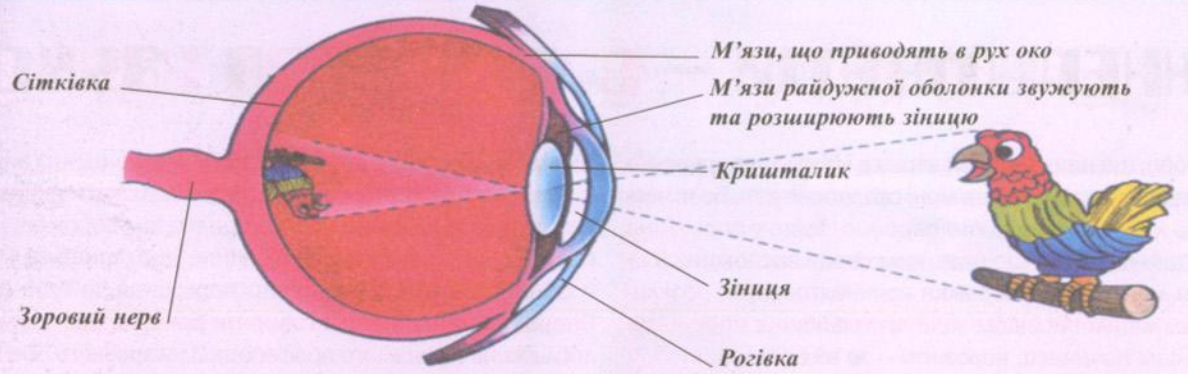

ЯК ПРАЦЮЮТЬ ОЧІ

У житті будь-якої людини очі відіграють чималу роль, це навіть мудрість народна засвідчує: «Очі — дзеркало душі», «Берегти, як зіницю ока», «Пара зайвих очей», «Гей, ти, чотириокий!» (при звертанні до людини в окулярах), «Зараз як дам в око!» (при звертанні до людей як в окулярах, так і без них).

А от чи часто ми задумуємось над тим, як працює око? Як воно влаштоване? Отже,

будова ока

Око — заповнений рідиною кулеподібний зоровий орган, що має спереду невеличке прозоре «віконце» — рогівку. Зображення, потрапляючи у зіницю та проходячи крізь кришталик, фокусується на стінці сітківки (внутрішня задня поверхня ока) у перевернутому вигляді. Тож насправді наші очі бачать усі предмети догори ногами! Як же так, запитаєш ти, а чому ж тоді ми бачимо їх нормально? А от чому. Зоровий нерв посилає сигнали про отримане зображення у мозок, той дуже ретельно аналізує отриману інформацію та, розуміючи, що з таким зображенням жити було б доволі кепсько, вживає екстренних заходів, тобто перетворює картинку таким чином, що ми отримуємо таке зображення, якого нам і треба.

Кіно та й годі!

Кінорежисер Сесиль де Мілль уславився своїми суперфільмами з численними спецефектами. Він міг відтворити на екрані що завгодно — аж до сцени, коли море розступається, пропускаючи по дну єврейський народ. А якось він замислив зняти шість днів створення світу, коли з'являється світло, формується суша, з'являються сонце, місяць...

Зйомка була дуже дорогою, через те режисер знайшов в Іспанії величезну долину і розташував у ній фантастичні за складністю пристрої. Зйомку можна було зробити тільки раз — другий дубль зробив би стрічку дорожчою вдесятеро.

Аби застрахуватись від випадковостей, де Мілль встановив на чотирьох гірських вершинах чотири камери і наказав операторам знімати за його сигналом усе, що буде відбуватись у долині.

Після тривалих репетицій Створення світу було нарешті знято — все пройшло просто чудово. Сам режисер під враженням цієї величної та грізної сцени не зміг стримати сліз радості. А потім по спеціально прокладеному на гірську вершину кабелю зв'язався з керівником першої знімальної групи.

— Як пройшла зйомка?

— Розумієте, — заїкався від хвилювання оператор, — не знаю, як пояснити. Одне слово, коли почалось Створення світу, вся бригада настільки захопилась видовищем, що всі забули про зйомку! Слів, що їх проказав Мілль, наводити не варто. Він зв'язався з другою бригадою.

— Шеф! — заволав другий оператор. — Шеф, це якась містика! Камеру було встановлено, все працювало, але... чомусь ніхто не доставив нам плівку. Шеф, мені так прикро! Я готовий вмерти...

— Я вам дозволяю! — люто гаркнув де Мілль, зв'язуючись уже з третьою групою. У третій трубці почувся зойк:

— Сталося страшне! Все було готово, дали команду «Мотор!», ми все зняли, але, містере де Мілль, не знаю з чиєї вини... Одне слово, ми забули зняти ковпачок з об'єктива.

Тремтячою від хвилювання рукою режисер узяв слухавку, аби хоч від четвертої групи почути щось втішне.

— Алло! — озвався бадьорий голос четвертого оператора.

— У вас все гаразд?

— Так, усе чудово!

— Плівку отримали вчасно?

— Звичайно.

— Якісну?

— Авжеж!

— Ковпачок зняли з об'єктива?

— Ну звісно ж!

— Нічого не зламалось?

— Абсолютно нічого.

— Слава Богу, — полегшено проказав режисер, витираючи з лоба піт.

— Усе нормально, шеф, — продовжував бадьоро горланити четвертий оператор. — Ми готові почати зйомку будь-якої миті і тільки чекаємо вашої команди!

БАННЕРОМАНТІЯ — ВОРОЖБА ЗА НАУКОЮ

Добре, що наш Класний зараз в історію занурився — інакше б навіть слова мені сказати не дав. Бо я, чесно кажучи, заліз у його парафію. Тобто у ворожіння — у всякі там «що було, що буде, чим серце заспокоїться...» Я не дуже люблю, коли ворожки починають карти розкладати і з розумним виглядом мені про майбутнє втюхувати. А от коли сам починаєш ворожити — то вже цікавіше. Приміром, подобається мені бібліомантія. Це — коли ти сам шукаєш відповіді на свої запитання у книжці. І зовсім не обов'язково у науковій! Просто ставиш якесь запитання, потім береш книжку і навмання замовляєш номер сторінки та рядок зверху чи знизу. Розкриваєш книжку на цій сторінці, знаходиш замовлений рядок — і читаєш. Те, що написане у замовленому рядку, і є відповіддю на твоє запитання. Часом відповідь буває зовсім непрямою — тоді доводиться вмикати свою фантазію і тлумачити текст. Так навіть цікавіше!..

Бібліомантія — доволі поширений спосіб ворожіння. А от про баннеромантію я дізнався зовсім недавно. Це — найсучасніший спосіб ворожіння, найновіший і найпроблематичніший.

Бо підходить тільки тим, у кого є комп'ютер з підключенням до Інтернету. Втім, «нема нічого нового під Сонцем». Так казав мудрий Еклезіаст — і, як завжди, мав рацію. Змінюється тільки середовище, в якому живе людина, атрибути, які пов'язують її із сьогоднішнім днем. Колись людина вчилася рахувати, перекладаючи камінці. Тепер — з допомогою комп'ютера. Колись доісторичних пацанів цілком вдовольняв одяг із шкури мамонта, тепер — джинси потрібні, та ще й знову шкільну форму запровадили. Аксесуари різко змінилися — але яка різниця між тим пацаном кам'яного віку і нашим Пундиком? Та ніякої!

Людина так само, як і в допотопні часи, вірить у таємничу силу та різних полтергейстів, типу нашого Класного. Всієї нашої цивілізованості вистачає тільки на те, щоб оновлювати назви й імена тих потойбічних сил. Скажу я, приміром, Киці, що вчора над Класом бачив Бабу Ягу в ступі — вона зразу почне мені лоба мацати: чи не захворів я, бува, на сказ? Та варто мені сказати, що вчора над Класом НЛО помітив — повірить умить! І розпитувати почне, і кореспондентів з телебачення покличе, і разом зі мною сфотографується!..

Як відомо професіоналам, ворожіння — це один з видів побутової Магії, спроба віртуально змоделювати якийсь процес, асоціативно пов'язаний з предметом ворожби, і за наслідками цього дійства передбачити, «що станеться у житті». А баннеромантія — то просто ворожіння за баннерами. Вперше про неї почали говорити років зо два тому, після досліджень польського професора Злотарського. Він стверджував, що баннери у системі баннерного обміну можна використовувати для передбачення тих чи інших подій, зокрема — власного майбутнього.

Справді, випадковий характер демонстрації баннерів у системах баннерного обміну дозволяє отримувати відповіді на заздалегідь поставлені запитання — аналогічно тому, як це відбувається під час ворожіння за «Книгою Перемін» або у бібліомантії. А професор Злотарський до того ж стверджує, що за умови правильного виконання процесу ворожіння за баннерами, результати з великою точністю збігаються з передбаченнями, які виконали професіонали з допомогою «Книги Перемін» або карт Таро.

Як же ворожити з допомогою Інтернету? Передусім треба чітко сформулювати запитання — інакше не отримаєш правильну відповідь. На об'єкті передбачення треба зосередитися, чітко уявити його собі. Якщо це не конкретна річ, а ситуація, треба змоделювати її у своїй свідомості. Наприклад, запитуючи, «Що станеться завтра під час побачення з Кицею?», треба подумки перенестися у завтрашній день, уявити собі Кицю — а тоді вже починати ворожити.

Конкретно це робиться так. Треба зайти у будь-який сайт. Інформація, яку ти побачиш на баннері, що завантажується, і є асоціативною відповіддю на твоє запитання. Часом ця відповідь буває дуже конкретною. За словами професора Злотарського, статистика результатів баннеромантії дозволяє стверджувати, що в наш час з'явився чудовий, надійний і сучасний інструмент передбачення.

І ще така штука... Навіть якщо відповідь тебе аж ніяк не влаштовує або не надто зрозуміла — не поспішай знову повторювати запитання. Зачекай. Це стосується всіх систем ворожіння, і баннеромантія — не виняток!

ДОМОГОСПОДАРКА... НА БАТАРЕЙКАХ

Раніше вчені мріяли про універсальний апарат, подібний до людини — щоб він міг самостійно осмислювати оточуючий його світ і реагувати на будь-які зміни. А тепер, здається, ті мрії здатні перетворитися на реальність! Одна моя знайома дівчинка з Америки якось відвідала лабораторію фірми «Роботекс», що у містечку Сомервіль поблизу Бостона. А потім своїми враженнями зі мною поділилася:

— Уявляєш, заходиш ти до лабораторії, а там на робочих столах лежать дивовижні істоти: шестиногі краби з легкого металу, механічні риби, десятиметрова рухлива змія — теж з металу. А на полиці справжній монстр сидить: пластмасова дитинка, а обличчя в неї наполовину без шкіри — металеві частини, штучне око, пружини! Ну, як у Термінатора після вибуху! Жах!..

Однак тамтешні інженери працюють не тільки для голлівудських режисерів, які фантастичні стрічки знімають. Фірма створює своїх роботів для будь-яких цілей. А клієнтів вистачає. Краб «Аріель» повинен вишукувати міни в морі, риба «Дартс» — пірнати на будь-які глибини в океані, змія — пролазити у бурові свердловини і латати дірки у трубах. Гордістю «Роботекса» є гусінь на ймення «Урбі» — вона здатна за наказом поліцейських підніматися по сходах і виявляти злодіїв, які десь заховалися.

Власне, всі інженери-роботехніки переконані: якщо останні 20 років у світі панував комп'ютер, то наступні десятиліття стануть часом роботів.

Приміром, нині одразу дві фірми доводять до «кондиції» своїх роботів-пилососів для домашнього господарства. Сьогоднішні пилососи «Електролюкс» і «Керхер» — цілковита реальність. Зовні вони схожі на супові миски, які легко ковзають по підлозі і поводяться цілком розумно. Вони пересуваються до першої перешкоди, яку виявляють ультразвуком, а потім, трохи покрутившись, продовжують рухатись далі — до наступної зупинки. Як запевняють інженери фірми «Електролюкс», рух такими зигзагами дозволяє пропилососити квартиру значно ефективніше, ніж це зробила б людина.

Хатнього робота вже навчили приносити з холодильника «Колу». А от намазувати варення на хліб — ще ні.

Створення сучасних роботів нині переживає справжній бум. Всі компоненти роботів — датчики, інтегральні мікросхеми, механічні частини — значно зменшилися у розмірах, здешевіли і працюють швидше. Завдяки колосальним можливостям комп'ютера конструювати робота-помічника стало простіше — то просто гріх було б робототехнікам не скористатися такими можливостями.

Втім, на відміну від фантастичних фільмів і книжок, ці штучні створіння зовсім не схожі на людину. Більшість спеціалістів з робототехніки вважають, що не варто витрачати зусилля на створення андроїдів — людиноподібних роботів. Все ж таки машина (хоч і «розумна») так і залишиться машиною, то навіщо ж їй надавати людського вигляду? Страшенно дорого, складно, а до того ж образливо для самої людини.

Однак бувають і винятки. Скажімо, японці дивляться на це інакше: створення андроїдного робота в Японії — офіційно оголошена мета. Конструюванням людиноподібного автомата зараз займається автомобільний концерн «Хонда». Десять років учені тримали в страшенному секреті свої розробки — і нарешті створили «людиномашину» заввишки 160 см і з іменем Р3. Робот може доволі елегантно ходити із швидкістю 2 кілометри на годину, підніматися сходами і відчиняти двері. Однак кожні 25 хвилин його треба підзаряджати. Проблему ходіння на двох ногах японські вчені вирішили блискуче! Але Р3 поки що нічого не може робити самостійно — кожен його рух треба спочатку запрограмувати.

Причина, через яку японці так активно почали розробляти «людиномашину», викликає повагу. В країні стало дуже багато старих людей, які потребують догляду — а молодих помічників не вистачає. От і вирішили подарувати ветеранам робота! Хай він і не такий досконалий, як хотілося б, але перший крок зроблено. Схоже, вже невдовзі роботи з'являться повсюди. Почекаємо ще трохи. А краще — самі щось таке вигадаємо!

ЕФЕКТИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Коли понад сто років тому брати Люм'єр вигадали кінематограф, вони й гадки не мали про те, до чого докотиться їхній винахід на порозі XXI століття. Перший фільм братів-французів називався «Прибуття поїзда на Ліонський вокзал». Хто не бачив, розповім: на екрані перон, люди ходять, тут з'являється поїзд — і просто на камеру! Як у «Людині з Бульвару капуцинів», пам'ятаєте? А Гаррі-Караченцева пам'ятаєте? Так то була реакція ковбоя, людини небоязливої, а що тоді казати про простих смертних!

«Парк юрського періоду»

Морське чудовисько («ЗВ»)

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Кілька років тому комп'ютерні спецефекти робили фільм сенсацією. Сьогодні ж такі прибамбаси — основа кінематографії, без них публіка навіть у кіно не піде! Бо ж нам що потрібно? Те, що в реальному житті ні за що не побачиш, от комп'ютерники й вирішили піти нам назустріч!

Гунганський підводний катер

ФАНТАСТИЧНІ ГЕРОЇ

Це персонажі, яких не можуть зіграти живі актори і яких надто дорого (а часом і просто неможливо) втілити за допомогою «заводних ляльок». Приклади: рідкісна розумна істота у фільмі «Безодня», в'язко-текучий Т-1000, динозаври, годзіли...

ВІРТУАЛЬНІ ПРЕДМЕТИ Й СЕРЕДОВИЩА

Вони в кіно для того, аби вигадані герої почувались на екрані, як удома. Наприклад, численні примарні аксесуари з фільму «Каспер», «Тунель із хмарочосів», по якому літає Бетмен. А часом тривимірна комп'ютерна графіка просто дешевша за рукотворні декорації. Наприклад, у тому ж «Каспері» всю обстановку замку виконано на комп'ютері.

«ПІРОТЕХНІКА»

У широкому розумінні це заміна дорогих та небезпечних зйомок з вибухами, пожежами на комп'ютерні ефекти. Згадайте хоча б вибух хмарочоса у «Смертельній зброї» або торпедну атаку в «Багряному приливі». А фільми катастроф просто неможливі без комп'ютерної графіки, особливо це помітно у фільмі «Смерч» — ось де повна ілюзія присутності в зоні торнадо!

ЧУДЕСА

Це коли події на екрані не вкладаються в закони реального світу. Конкретний випадок — перетворення персонажів чи предметів. У «традиційному» кіно цього досягали дуже складною технікою комбінованих зйомок. Один із найяскравіших прикладів «чудес» — фільм «Смерть їй пасує», де одна героїня сходить по сходах спиною вперед, а голова повернута на 180°, інша спокійно розгулює з величезною діркою в животі.

ТРЮКИ

Так називають усе, що, вражаючи уяву глядача, мало би сприйматись, як зняте «вживу». Натурні зйомки таких сцен були б надто дорогими та небезпечними навіть для каскадерів. Найяскравіший приклад таких трюків — фільм «Правдива брехня», де герой Шварценеггера баражує над Майамі на винищувачі «Харрієр», його дочка стрибає з підйомного крана на літак, а терорист повзе по фюзеляжу літака.

УДАВАНА РЕАЛЬНІСТЬ

Часто навіть бувалий у бувальцях глядач не підозрює про комп'ютерне втручання, оскільки на екрані не відбувається нічого «такого». Показовий приклад — фільм «Перший лицар», де на пустищах Шотландії вирувала битва за участю сотень вершників та тисяч піхотинців. Насправді ж ніяких військових передислокацій у місці зйомок не спостерігалось, просто доставили туди кілька десятків коней та пару сотень статистів, відзняли епізоди, потім

Батт («ЗВ»)

«Парк юрського періоду»

«Темні небеса»

розмножили їх на комп'ютері — і ось тобі сцена народного гуляння в усій своїй красі.

У фільмі «Форрест Гамп», що отримав «Оскара» за спецефекти ще в 1994 році, актор Том Хенкс спілкується з цілком реальними, проте вже померлими Джоном Ленноном, Елвісом Преслі, Джоном Кеннеді.

З кожним днем комп'ютерна графіка дедалі більше влазить у світ кіно. Якщо в «Парку юрського періоду» динозаври снували по екрану всього 8 хвилин, на яких, власне, і тримався весь фільм, то в «Каспері» це вже сорок хвилин екранного часу! А «Матриця», так та вже практично вся на комп'ютері тримається! Того й дивись, що дуже скоро «комп'ютерні актори» почнуть витісняти артистів реальних.

ЯК ЦЕ РОБИТЬСЯ?

Фантастичні герої, нереальні предмети, віртуальні середовища та процеси — це все породження комп'ютерної анімації.

А що треба мати, аби всю цю красу створити? Для цього треба небагато: нормальний комп'ютер, спеціальну периферію, програмне забезпечення для анімації та багатошарового монтажу. Ну, звісно, і людей, які на цьому розуміються, які вміють програмою PowerAnimator користуватись.

Набір функцій під лейблом Character Builder (творець персонажів) намалює скелет і навчить його рухатись, Muscle and Skin (м'язи та шкіра) при рухах скелета «оживляють» поверхні (надувають-здувають м'язи, шкіру в складки збирають і так далі). Характерну ходу, танок найкраще створювати за допомогою функції Motion Sampler, використовуючи апаратуру для передачі рухів у комп'ютер. Це може бути і спеціальна механічна «маріонетка» Monkey фірми Digital Image Design, і система датчиків, размещених на тілі живого актора. Наприклад, при створенні фільму «Організм» складні «нелюдські» рухи інопланетної особи задавалися за допомогою «маріонетки», сконструйованої під персонаж. Найскладніший об'єкт анімації — обличчя людини. Для найнеймовірніших гримас теж є свої програми.

ТРЮКИ ТА ЧУДЕСА

І все ж ніякої уяви та завзяття не вистачить, аби натурально відтворити, скажімо, вибух або струмінь чого-небудь. Ось тут і настає черга анімації вищого рівня. Тоді оператор просто задає початкові умови і «правила поведінки», а все решта — на совісті комп'ютера. Вибухи, спалахи, вогняна лава, хвилі — він може все!

Те, що я називав трюками, чудесами та удаваною реальністю, теж створюється комп'ютерною графікою. Спочатку окремі кадри знімаються в натурі чи навіть малюються по кадрах, і лиш потім, уже на комп'ютері, потрібні частини зображення відокремлюються від фону і накладаються одна на одну, щоб сприйматись потім, як одне ціле. Для створення різних «чудес» є такі штуки, як морфінг (перетворення), варпінг (спотворення) і створення тривимірних об'єктів із плоских зображень. Можливий також морфінг у динаміці та «перехресний морфінг», це коли один персонаж перетворюється в іншого, знятого окремо персонажа, який рухається синхронно з ним.

ВАВІЛОН-5

Усі спецефекти для цього чудового серіалу теж зроблені на комп'ютері. Телевізійний екран та екран монітора — це велика кількість маленьких крапок (пікселів). Кожний піксел має свої чітко визначені колір, контрасність і яскравість, а сукупність їх усіх і дає картинку, яку ми бачимо. Комп'ютерні графічні редактори дозволяють художнику малювати картинки і створювати на екрані такі зображення об'єктів, ніби вони справді знаходяться у тривимірному просторі.

Художник візуальних ефектів «Вавілона-5» Рон Торнтон раніше працював в аеропорту, поки не побачив фільму «Чужий». Тоді-то він і збагнув, де його місце, кинув роботу, зібрав усю готівку, накупив пластмаси, інших полімерів і взявся до справи. Він будував зорельоти для різних серіалів, а потім його запросили у «Вавілон». Сам Торнтон так розповідає історію виникнення комп'ютерної ідеї в кіно:

— Це було майже випадково. Я отримав одну з машин Video Toaster і почав гратися з нею. Десь із півтора року я грався, а потім зрозумів, що майже всі ефекти в кіно можна створювати таким шляхом. А як ще врахувати, що коштують вони в 2-3 рази дешевше, ніж звичайні... Рон самостійно розробив станцію «Вавілон-5», сам «збудував» її на комп'ютері — за два тижні! А на звичайний макет станції чималій бригаді робітників знадобилось би тижнів шість, не менше. От що значить комп'ютерна анімація!

Себульба («ЗВ»)

Термінатор

Годзілла

У гостях в «Гостей из будущего»

Пітерська група «Гости из будущего» утворилася взимку 1998 року. А вже через рік до дуету Єви Польної та Юри Усачова прийшла справжня популярність. Це трапилось завдяки їхньому хітові «Беги от меня», який заполонив усі радіо- і телеефіри. У кожного слухача і читача виникає резонне запитання: звідки ж походження назви групи? Чи не з відомого заголовного фільму? Учасники колективу стверджують, що Юра зовсім не схожий на «мелофон», а Єва — на Алісу Селезньову, тому ніяких паралелей з відомим фільмом немає. Вони запевняють, що нічого не придумують, просто прилетіли з майбутнього.

Єва і Юра — близькі друзі, народилися і живуть у Санкт-Петербурзі. Поет і композитор. Блондинка і брюнет. Третій рік спільної творчості. Обоє чимось нагадують агентів Малдера і Скаллі з американських «Секретних матеріалів».

Якось Юра зайшов у нічний клуб, замовив коктейль, задумався про зміст життя. Випадково глянувши на сцену, побачив дівчину, яка підтанцьовує і підспівує. На задньому плані вона виділялася більше, ніж ті, що стояли попереду. І Юра подумав, що така дівчина повинна співати соло. І подарував їй цю радість саме він. Так була закладена перша цеглина великого майбутнього незвичного дуету.

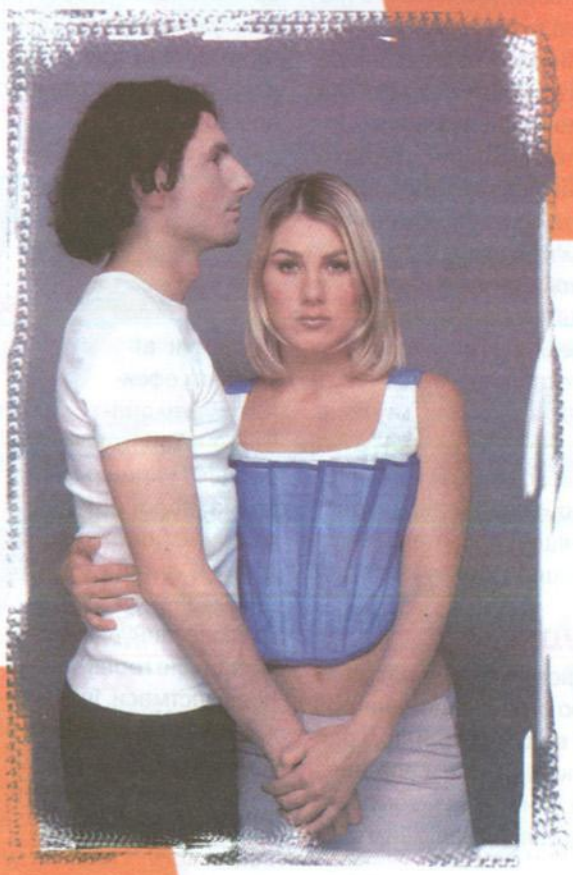

У Єви польське ім'я, адже її батько поляк, лікар. Разом з ним вона довго жила у Польщі — в Лодзі, Варшаві. Дівчина дуже багато і серйозно займалася хореографією — планувала танцювальну кар'єру. Хотіла займатися цим професійно, навіть закінчила Академію культури в Санкт-Петербурзі.

До зустрічі з Юрою Єва працювала бек-вокалісткою і танцівницею у складі групи «А-2». А після першого вечора їхнього знайомства розговорилися і прийняли рішення створити спільний проект. Коли написали музику, показали її DJ Груву. Він помітив оригінальність і вважав за необхідність співробітництво з такою цікавою командою. Через деякий час «Гости из будущего» випускають свій перший джангл-альбом «Время песок...» Незабаром було відзнято перший відеокліп до пісні «Беги от меня».

Точиться багато суперечок про те, який стиль у групи «Гости из будущего».

— Над цим ніколи не задумувався,— каже Юра. — Мабуть, наша музика — це звичайна естрада майбутнього століття, якісно зроблена. А що за стиль? Сьогодні у музиці все так перемішалось, що зрозуміти дуже важко. Головне, щоб все було зроблено добре і нескучно. Мені, наприклад, подобаються найрізноманітніші мелодії. Це може бути класичний твір, джанги, джаз, хіп-хоп чи деякі пісні групи «Отпетые мошенники».

Свого часу Усачов працював з цією групою, зробив для них декілька реміксів, написав музику й аранжування до пісні «Я учусь танцевать».

Дует не лише співає разом, а й спільно творить пісні. Юру тішить те, що вона не може написати жодної лінійки тексту без його музики. Але, немов великодушний лицар, він говорить: «Я завжди чекаю емоцій від Єви». Вона цьому не протирічить: «Я слухаю мелодію і починаю наспівувати те, що народжується у цей момент».

Досьє на групу «Гости из будущего»

Склад: Єва Польна, Юра Усачов.

Альбоми: «Время песок...», «Беги от меня».

Єва Польна (солістка, автор текстів)

Дата народження: 19 травня 1975 року.

Освіта: вища, хореографічна.

Характер: запальний і неврівноважений, але часто йде на компроміси.

Автомобіль: було декілька різних, зараз має «Вольво».

Хобі: збирає телефонні картки різних країн, у вільний час любить поплавати.

Одяг: надає перевагу речам білого кольору.

Улюблена їжа: фрукти й овочі.

Юрій Усачов (композитор, аранжувальник)

Дата народження: 19 квітня 1974 р.

Освіта: неповна середня, ткач 5-го розряду.

Характер: дуже легкий. Вільний час любить проводити, прогулюючись коло води.

Спорт: рік займався легкою атлетикою.

Настав час виправляти помилки — Мелані Сі, найбільш спокійна і непомітна дівчинка у складі Spice Girls, інформації про яку в пресі було завжди набагато менше, ніж про її подруг, виявилася найоригінальнішою в музичному плані. Тепер пройти поруч її стрункої спортивної фігури і міцних амбіцій ми просто не маємо ніякого морального права. На підтвердження сказаного візьміть її перший альбом «Northern Star» і відразу ж зрозумієте, що вона зовсім не шукає легких шляхів.

Давайте згадаємо одну цікаву казочку. Жили собі п'ять подружок — Джері, Мел Бі, Емма, Вікторія і Мел Сі. І вирішили вони одного разу стати знаменитими. Одна з дівчат уміла краще за всіх співати, друга — танцювати, третя була найвродливішою. І почали вони виступати, і полюбили їх люди. Але пройшов час, подорослішали дівчата, повиходили заміж, народили дітей. І кожна почала жити самостійно і щасливо. Ось і казочці кінець. Короткою виявилась історія, але таким і був творчий шлях групи Spice Girls. Зате яскравими, неповторними і незабутніми були ці два-три роки. Тепер кожній доводиться розраховувати лише на власні сили і кожна з цим нелегким завданням справляється по-своєму. Ми продовжуємо стежити за їхнім життям, і помічаємо, що дуже багато змінилося. Деякі дівчата зайшли в тінь, а деякі, навпаки, вийшли з неї. Саме так щасливо склалася доля нашої героїні.

Ніхто, мабуть, не буде сперечатися про те, що Мелані була в Spice Girls на другому плані. Прихильники групи могли годинами розповідати про те, скільки хлопців поміняла Джері, скільки одягу за останній час придбала Вікторія, а про Мелані могли лише сказати, що вона велика спортсменка і грає у футбол не гірше за хлопців. Та й не забували додавати, що дівчина витатуювала на правій руці два китайські ієрогліфи, які означають дівочу силу («girl power»).

А багато з тих, хто розумівся в музиці професійно, завжди вважали саме колишню балерину Мелані найталановитішою із подруг. Саме тому, мабуть, Брайан Адамс зупинив свій вибір на Мелані, коли запросив її до участі над своїм останнім альбомом. Вони разом заспівали композицію «When You're Gone», яка, завдячуючи Мелані, стала однією із найзамітніших на платівці.

Мел нині єдина з усіх «спайс дівчат», яка все ще шукає свого казкового принца. Вона відверто говорить, що «знайти справжнє кохання дуже важко, так як я дуже багато працюю. Я просто ще не зустріла свого принца...» Дівчина має чітку уяву про те, яким має бути її обранець. Цих вимог не дуже багато, але вони конкретні: «Мені не подобаються так звані мачо. Я повинна йому довіряти, і він повинен бути впевненим у собі». Треба сказати, що її обранцеві буде не просто, адже йому доведеться відмовитись від багатьох стереотипів у стосунках з дівчатами. Зате, пройшовши усі випробування, молодий чоловік потрапить у райські кущі, про які простий смертний може тільки мріяти. Ви бачили Мелані у вечірньому платті, з зачіскою і без цього безглуздого спортивного костюма? У такому вигляді вона чарівна! Таких дівчат бачать у снах, їх шукають ціле життя і не знаходять. Супермоделі нехай позаздрять. Усе, що вони вміють, — це похитуватися на подіумі. А Мел уміє все і навіть більше.

Па-па SPICE GIRLS
Привіт соло MEL C (МЕЛ СІ)

стереокартинка

Як побачити стереокартинку? Зробити це можна так. Розташуй аркуш із стереозображенням на рівні очей на відстані 25-30 см від них. Вдивлятись потрібно так, немов ти намагаєшся роздивитися щось, що знаходиться за нею. Очі при цьому повинні дивитись у центр малюнка, але фокусуватися за ним. Якщо орнамент починає рухатись, то це означає, що ти на вірному шляху — образ захованої картинки ось-ось має «проявитись». Якщо з першого разу тобі не вдалось роздивитись те, що зображено на стереокартинці — не засмучуйся. Потрібно лише трошки потренуватись — і тоді ти будеш легко знаходити стереозображення. Крім того — це корисна вправа для твоїх очей.

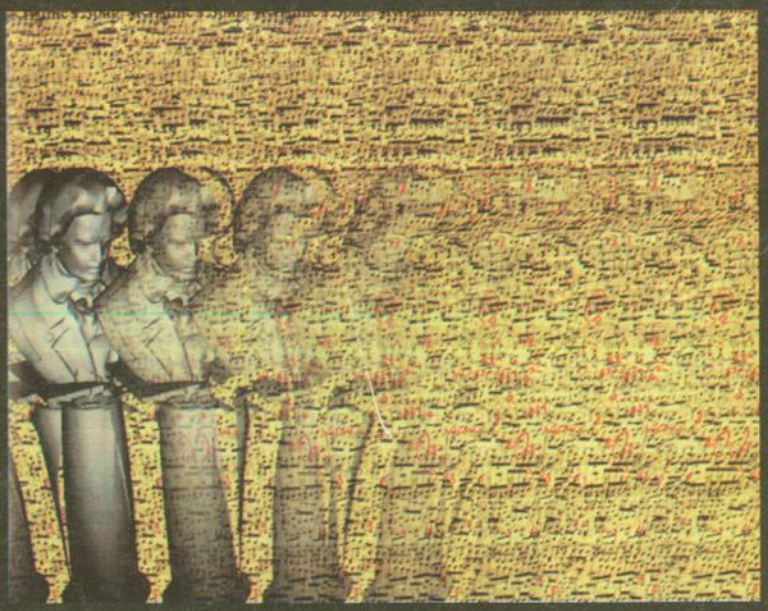

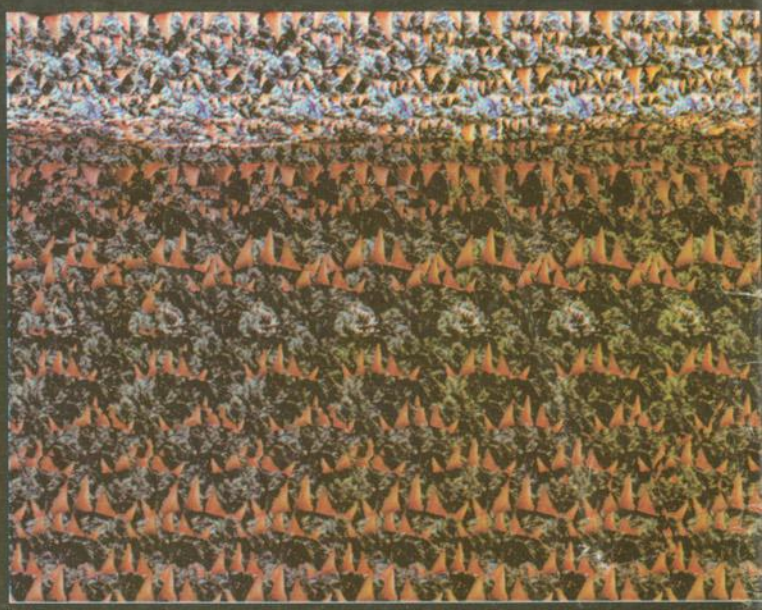

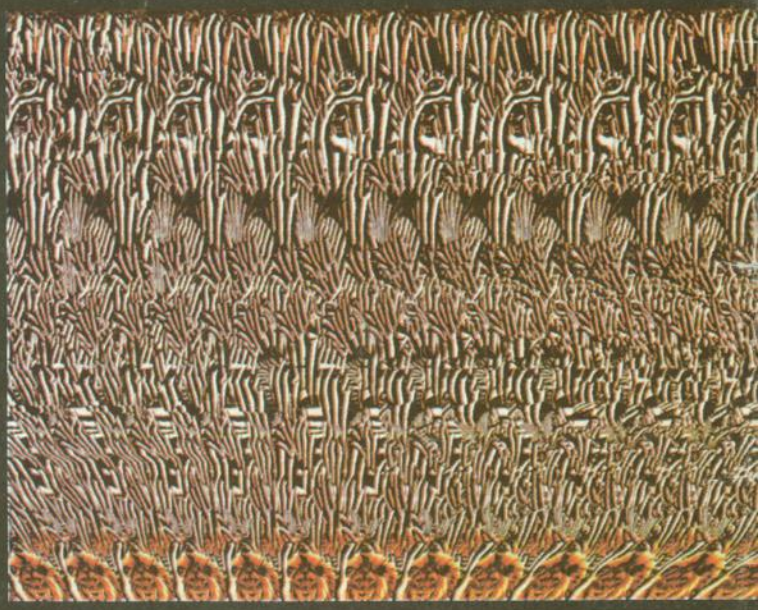

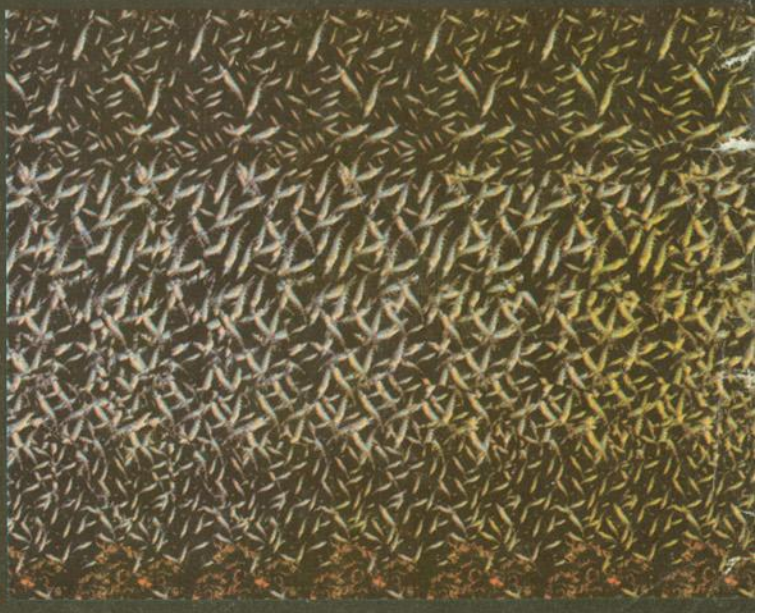

КЛАСНІ ігри

передплатний індекс 48739

КЛАС

передплатний індекс 40240 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

передплатний індекс 22571 РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ

ПЕРЕДПЛАТА У БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ